

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)

SAVAITINIS LAIKRASTIS
Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

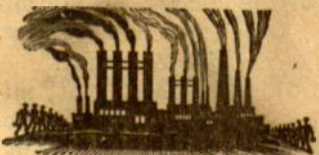
No. 14

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO BALAND-APRIL 8, 1938

47

23-ti Metai (23rd Year)

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

PLIENO darbai šiomis dienomis pakilo iki 63 nuoš. normalio. Šiek-tiek pagyvėjo reikalavimas plieno dalykų iš trijų žymiausių industrijų, geležinkelų, automobilių ir statybos.

Geriausią sulyg šių laikų plieno darbai eina Birminghame — 66 nuoš. normalio.

Washington. — Nacionalinė Darbo Taryba įsakė Inland plieno korporacijai skaitytis su CIO. plieno darbininkų unija ir pasirašyti algų ir valandų sutartį, jeigu galės susitaisyti.

Jeigu kompanija sutiks su tuo įsakymu, John L. Lewis unija bus laimėjusi per darbo santykių tarybą, ką ji prarado ilgu ir smarkiai kovotu streiku perėję vasarą.

Vokietijoje katalikai pradeda negauti darbų, dėl to jie ėmė atsimesti nuo bažnyčios, tikėdami pagerinti savo padėtį. Nazių persekiojimas katalikų pasiekia net nekaltus žmones.

Keturi užmušta. New Orleans, Ga. — Grūdų elevatoriuje ištikus miltų dulkių sprogimui užmušta keturi asmenys.

Vis tąsosi. Wm. Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, įsakė Federacijos narėms unijoms pasitraukti iš Darbo Ne-Partinės Lygos, kurią vadovauja John L. Lewis, ir laikytis Federacijos nusi- statymo būti nepartiviškais šalies politikoje.

PATARIA DIRBTI. General Motors pirmininkas Alfred P. Sloan atsisaukia į darbininkus ir valdžią kooperuoti su bizniais ir padaryti galą ekonominiam slogečiui kuris suparaliziavo industrijas ir biznį visoje šalyje.

Sloan sako, 1937 metais, kuomet darbai ėjo gerai, tik ta viena General Motors korporacija išmokėjo algų darbininkams \$460,451,000, kas buvo didžiausia suma jos istorijoje.

Naujas Darbo ir Algų Bilius. Washington. — Atstovų Buto darbo subkomisija siūlo pertvarkytą algų ir darbo valandų bilių, kuris nustatytų minimum mokestį darbuose ir darbo savaitę nuo 40 iki 48 valandų, sulyg tam tikrų industrijų, įmonių ir biznių reikalavimo.

Nužudė 2 moteris. Van Horn, Texas. — Balandžio 4 tyruose rasta išmesti laivonai motinos ir jos dukters, pusnuogiai. Jieškoma jų žudikų.

Valdžia Rengia Didelius Darbų Gaivinimo Planus

SKIRIA DIDELES SUMAS BIZNIŲ GAIVINIMUI IR VIEŠIEMS DARBAMS

Washington, Bal. 5. — Prez. Roosevelt administracija ėmėsi griežtų priemonių kovoti su dabartiniu apslugimu, plačiu frontu.

Ruošiama programos sulyg kurio federalė valdžia leis daugiau pinigų, didins bizniams ir industrijoms paskolas, ir daugins viešiams darbams skiriamas sumas.

Senatas tuo pat metu eina prie greito išsprendimo pertvarkyto takų biliaus. Pelnų aptaksavimą išbraukus ir įkergus kitus palengvinimus bizniams, šis bilius skaitomas "biznių atgaivinimo aktas 1938 metais.

Kongresas taip pat per- varė beveik be pasipriešini- mo palyuosavimą \$1,500,000,000 Rekonstrukcijos Fi- nansų Korporacijos pinigų kurie bus skolinami biz- niams ir industrijoms.

Tikima kad bus paruoš- ta naujas šelpimo reika- lams bilius, kuriuomi bus viešiams darbams paskirta kitam metui du bilijonai dolarių.

Amerikos geležinkeliai atskirėpė į valdžią prašy- dami subsidijų, savo biz- nių gelbėjimui, tačiau Pre- zidentas Roosevelt atsisako kitokią valdišką pagalbą jiems duoti kaip tik teikti paskolas, nes tas atidarytų duris ir kitiems bizniams reikalauti pašalpų.

Washington. — Senato komisija nubalsavo skirti 41 milijoną dolarių daug- viau apsigynimo tikslams ir tie pinigai bus naudoja- mi karo lėktuvams ir prieš lėktuvus pabuklams įgyti.

TRUKDO, IR NORI KO GERO

Prez. Rooseveltui prave- dant valdžios perorganiza- vimo programą, kas sutei- ktų jam daugiau galės, iš visų pusių suško visokie trukdytojai kurie gavai viską apversti aukštyn ko- jom. Ir Kun. Coughlin vėl pradėjo rėkauti per radio, kad "visa šalis suklutų pro- testuoti", nes jam išrodo kad toks valdžios pertvar- kymas "grąšina laisvei kal- bos, spaudos ir mokslo".

Kaip kur sugundinti biz- nieriai skelbė net protesto streikus, uždarydami savo įstaigas visai dienai.

Vietoj stoti, padėti prezi- dentui atgaivinti biznius ir darbus, jie trukdo, gaisi- na, ir apsisukę rekia prieš valdžią kad ji nieko neda- ro.

Penki sušaudyti. Sovietų budeliai Armenijoje su- šaudė penkis asmenis, ap- kaltindami juos teroristi- niu darbu iš 1920 metų.

Lietuvoje Moterys
Mokosi —
senos ir jaunos
skaito
Namų Ukio
Vadovėlių
Seimininkėms.

(Iš Uk. Patarėjo
specialiai Dirvai.)

KINŲ-JAPONŲ KA- RO EIGA

Šanghai, Bal. 5. — Japo- nai veržiasi ir nori užimti Lunghai geležinkelį, ryt- vakarų susisiekimo arteri- ją centralinė Kinijoje. Ki- nai šiame fronte stipriai laikosi, ir mušis tebesitęsia jau 17 dienų.

Vietomis Kinai daro puo- limus įsibuvusių Japonų. Karas žymiai atsiliepė į Kinijos prekybą. Bizniai apmirę kitų šalių piliečių firmose.

Kinai skelbia kad nuo pradžios karo iki Kovo 1 d. jie išmušė ir sužeidė 68,259 Japonus. Pačių Ki- nų užmuštų ir sužeistų per tiek pat laiko buvo 220,072.

ANGLŲ-ITALŲ SU- TARTIS TUOJ BUS PASIRAŠYTA

Londonas. — Anglų-Ita- lų draugingumo sutartis jau esanti gatava pasira- šyti. Ji apima beveik vi- sus svarbesnius klausimus liečiančius Romą ir Lon- doną.

Britams labai svarbu Vi- duržemio jūros klausimas. Jie išsidera iš Italijos pa- likti Ispaniją ramybėje po to kai tautininkai Ispaniją užvaldys. Mussolini sutin- ka ištraukti visus Italus iš Ispanijos karui pasibaigus.

AUSTRAI TURI BAL- SUOTI UŽ SUSIDĖ- JIMĄ

Berlinas. — Ši sekma- di- nį, Balandžio 10, Austrijo- je atsibus visuotinas balsa- vimas už susidėjimą su Vo- kietija. Nazių įgašdinti gy- ventojai negalės kitaip bal- suoti kaip tik už. Kartu bus rinkimas ir Austrijos atstovų į Vokietijos seimą. Naziai pasitiki pilnai lai- mėti.

BARCELONA ATKIR- STA NUO MADRIDO IR VALENCIJOS

Hendaye, Bal. 5. — Tau- tininkai sukilėliai smarkiu žengimu pirmyn link Vi- duržemio jūros, šiomis die- nomis atskyrė Kataloniją su miestu Barcelona nuo Madrido ir Valencijos. Iki šiol kairiųjų laikomas pa- jurio plotas tautininkų ka- riautojų perkirstas.

Gen. Franco davė įsaky- mą Barcelonai, kur laikosi kairiųjų vyriausybė, pasi- duoti arba miestas bus su- sprogdintas.

Daug tukstančių Katalo- nijos gyventojų ir kairiųjų kareivių pabėgo į Prancu- ziją gelbėdamiesi nuo už- einančių sukilėlių. Patekę kalnuose, jie ten susiduria su šalčiu ir badu, daugelis miršta.

Prancuzija sulaukė gry- žimą Ispanijon kelių tusk- tančių atbėgusių į Prancu- ziją kairiųjų vyrų, bijoda- ma kad Italija ir sukilėlių generalissimo Franco ne- paskaitytų tai gelbėjimu kairiesiems.

Lojalistų likučiai šaukia- si Prancuzijos atidaryti rubežių ir duoti jiems gin- klų ir amunicijos, bet to nesulauks.

Bal. 3 d. sukilėliai šaudė Madridą taip kaip iki šiol dar nebuvo darę.

HITLERIS lankysis Ro- moje Gegužės mėnes. Ka- bama kad jis turės pasi- matymą ir su popiežium.

Suv. Valstijos ir Brita- nija paskelbė notas parei- škiančias pasiryžimą staty- dinti didžiuosius karo lai- vus.

EGIPTE seimo rinkimų eigoje šiomis dienomis po- litiskų partijų peštynėse užmušta šeši asmenys.

PRANCUZIJOS SEI- MAS LERMUOJA

Paryžius. — Balandžio 5 d. Premjeras Blum parei- kalavo seimo suteikti jam kuodaugiausia teisių kon- troliuoti šalies ekonominį gyvenimą, kas atstovų bu- te sukėlė tokį baisų lermą kad seimo prezidentas Her- riot turėjo suspenduoti se- siją.

Kairieji, Blum'o rėmėjai, pakilę visi ėjo link dešinių- jų, rėkdami "Šalin Hitle- ris!". Dešinieji taipgi su- stojo ant kojų ir rėkė "At- gal į Žydiją!" (Blum yra Žydas). Jie reikalavo kai- riųjų pasisakyti ar ištikro- jie yra Prancuzai jeigu ši- taip elgiasi.

Prancuzija silpnai stovi finansiniai. Valdžia reika- lauja įždui po apie 30 mili- jonų dolarių savaitinių in- eigių daugiau negu dabar gauna, bet iš kur paims nežino.

DEŠIMTS ŽUVO. Bo- logna, Italija. — Italijos automobilių lenktynėse Ba- landžio 3 užmušta 10 žmo- nių, 32 sužeista.

Nužudė tėvą. Kansas Ci- ty, Mo. — Susipykęs su sa- vo tėvu už merginą, Ro- bert Bigg, 17 m. amžiaus, peiliu tėvą nudurė.

CHICAGOJE, Bal. 6 d. viešbučio gaisre ant West Madison st. sudegė septy- ni asmenys.

DARBININKŲ KLUBAI. Be Darbo Rumų išlaikomų darbi- ninkų ir tarnautojų kultūrinių klubų, šiuo metu Lietuvoje jau veikia 7 klubai įsteigti tal- kos būdu, vietos visuomeninių or- ganizacijų ir įstaigų iniciaty- va. Tokius klubus Darbo Ru- mai finansuoja, paremia pašal- pomis. Iš viso jau veikia 22 Darbininkų Klubai visoje Lie- tuvoje.

LENKIJA ATSKILO NUO PRANCUZŲ

Varšava. — Prancuzijos ir Lenkijos draugiški ry- šiai, kurie išsyk buvo stip- rūs, visai suiro, kas atkrei- tino net kitų šalių diplomatų dėmesį.

Šiomis dienomis iš Var- šavos tulam laikui išvažia- vo Prancuzijos ambasado- rius, ir Lenkai tikrina kad jis daugiau negrįš.

Prieš išvažiavimą, amba- sadorius turėjo pasimaty- mą su Lenkijos užsienių reikalų ministriu Becku, kurį išbarė už pataikavi- mą Vokietijai kritiškuose momentuose.

Beckui buvo prikišta ir pastarų dienų susikirtimas Lenkų su Lietuva, pavidale Lenkijos ultimatumo, kas atsirado tuoj kaip tik Hit- leris įlindo į Austriją.

Lietuvių-Lenkų inciden- tas kaip tik pasitarnavo nukreipti akims nuo Aus- trijos užgrobumo.

Beckas atsakęs karštai, kad jo politika turinti vie- ną tikslą, Lenkijos gerovę, ir jis neleis jokiai sveiti- mai valstybei bandyti tą politiką pakreipti.

Taigi, Lenkai atsidekoja Prancuzijai už leidimą už- grobti Sileziją, Vilnių, Uk- rainą ir už padovanojimą Danzigo karidoriaus.

PAGIMDĖ PENKIS. Iš San Salvador, Centralinėje Amerikoje, praneša kad ten viena kaimietė pagimdė 5 kūdikius, visi berniukai, ir esą sveiki.

GRĖSIA MIRTIES BAUS- MĖ. Neseniai Čekišės v., Bu- ky kaime, buvo nužudyta ma- žo ukelio savininkė, sena moteri- škė Juzė Masalskytė. Ją nužū- dė Juozas Masalskis, apie 70 m. amžiaus. Jis laikomas ka- lėjime ir reikalaujama jam mirties bausmės.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

STIPRINA KRAŠTO SAU- GUMĄ. Paskutiniu laiku dau- gelis Lietuvos organizacijų, įs- taigų, mokyklų ir pačių karių remia Ginklų Fondą ne tik pi- niginėmis aukomis, bet gink- lais, įteikdami juos šauliams ir kariams.

Gegužės 15 d. visoje Lietu- voje rengiama Kariuomenės ir Visuomenės Diena.

LENKAMS pakėlus riksmą prieš Lietuvą, Lietuvos Kariuo- menės Savanorių Kurėjų Są- junga išleido Lietuvos spaudo- je atsisaukimą į visą Lietuvą, kur tarp kitko šitaip sakoma: "Eukime drąsus, tvirtos dvasios, vienybėje — laimėsime. Laisvėje gyvenę, vergais ne- busime. Rintai, tvirtai ir tu- tuoju pareiskime tai savo Vy- riausybei ir bukime pasiryžę tuos savo žodžius, jeigu ateis toji ne'emtoji valanda, veiks- mais patvirtinti. Visi ligi vie- no sukrusime Nepriklausomy- bės ginti. Bukime pasirošę. Kiekvienas kaimas, miestas, miestelis turi virsti tvirtove ir budėti tėvų žemės sargyboje."

MARIJAMPOLĖJE, Kovo 14 dieną dirbant prie miesto ka- nalizacijos darbų, griovio šo- nui užgriuvus užmušta vienas darbininkas, Stasys Urbanavi- čius. Jis palaidotas miesto lė- šomis.

STEIGS ŽEMĖS UKIO MU- ZEJŲ. Kaune, žemės Ukio Rumuose, bus įsteigtas naujo- sios Lietuvos Žemės Ukio Mu- zejus, kuriame bus vaizduoja- ma modernūs žemės ukio pa- dargai ir naujas, moderniškias ukininkavimas.

LENKAI, po Kovo 11 dienos įvykių, varymui propagandos prieš Lietuvą naudojo visas ra- dio stotis, per kurias leido vi- sokias gatai paruoštas kal- bas ir riksmus, sudarytus iš plokštes, kurias iš radio sto- čių per grafononus "dainavo". Tokiais kiršinimais ir grąšini- mais Lenkai įieškojo su Lietu- va santykių suderinimo....

KAUNE, socialinei globai — biednuomenės aprūpinimui, gy- dymui, šelpimui, skiriama daug pinigų. Per pereinamus me- tus tam tikslui išleista per 1,500,000 litų. Viešiams darbams išleidžiama daugiau negu mili- jonas litų. Kaip sostinė, Kau- nas labai prižiūri kad nebutų apleisti vargšai, kad turėtų pastogę ir kad neubagautų gat- vėse.

DARBININKŲ NAMAMS statyti Lietuvos Seimas priima atitinkama įstatymą ir tam tik- slui pradžia skiriama 200,000 litų. Prie to ruošiamasi sta- tyti visoje Lietuvoje daugiau savivaldybių ligoninių ir turis- tams keliautojams apsigyjamui viešbučių.

DR. JONAS ŠLIUPAS vėl tapo išrinktas Palangos bur- mistru (mayoru).

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Atviras Laiškas Pittsburgho Žinių Rašytojams Drauge

Gerbiamieji: Ar neperdaug jau iš vėžių iškrypot? Keli metai atgal Kun. Vaisnora ant manęs buvot užsiūpule už šmeištus. Aš jums, kunige, gyvu žodžiu pareiškiau kad aš niekada ne tik blogo bet ir gero į laikraščius nerašinėjau ir nerašinėju. Bet nesiliovėt mane dilgint kiek tik katram patinka. Aš iki šiol jau devintas metas nei karto niekam nesu atsakęs į tuos manęs užpuldinėjimus.

Dabar čia paduodu keletą ištraukų iš Draugo Pittsburgho žinių, jūsų rašytų, ką patiriu tik po kelių mėnesių laiko, kad ant mano galvos yra kuolai tašomi.

Draugo nr. 26-me rašo: "Ar žinai kad mūsų vienos parapijos buvęs vargonininkas laužo dūdas nezaiežninkų kirkuvėž?"

Draugo nr. 80-me: "Ar žinai kad North Sides Lietuviai katalikai prašo nezaiežninkų dūdlaužo, drignų priedusio studento, ir Mayview pavojojamo inžinierius neikišti savo raudonos nosies ir nešvarių pirštų į jų parapijos reikalus?"

Tiesia, buvau aplinkybių priverstas dirbti pas "nezaiežninkus", ir jei tik tą vieną man butumet primetinėjė, aš dar ir šiandien bučiau neatsiliejęs. Aš nuėjau pas "nezaiežninkus" tik tada kuomet jau mane buvo Vargas ir depresija pastatė ant pražuties kranto, kada prieš pačias Kalėdas per dvi savaites mano namuose uždare (sulaikė) gąsą ir elektrą. O pašalpos tuomet jokios negalėjau gauti. Tuo laiku pasitaike "nezaiežninkams" reikėjo vargoninko, jie pakvietė mane ir skyrė algą. Aš per tris kartus buvau atsiskęs, bet mano žmona be mano žinios telefonavo vienam žymiam asmeniui klausdama kas daryti. Jis patarė tokiam padėjime esant nieko nepaisyti, jei yra koks atlyginimas, eiti ir dirbti. Ir aš vargo spaudžiamas nuėjau pas juos. Bet nuėjau ten ne jų parapiją stiprinti ar griauti, bet dirbti savo mokamą darbą už atlyginimą kuris buvo reikalingas mano pragyvenimui. Aš nieko blogo nesu išsitaręs jiems prieš Romos katalikų tikėjimą ar parapijas, ir taip pat nieko bendro neturėjau su meramu Mayview inžinierium nei su tuo "drignų prisidėjusiu" studentu. Apie North Side parapiją kalbant, nesu nei už agunos grūdą gero ar blogo padaręs. Taigi ir čia mane be reikalo užkabinat.

Kartą South Sideje susitinku P. Dargį ir jis man sako: "Senuli, tau kailį kad peria tai peria". Klausiu jo kas, ir paaiškina kad Drauge korespondentas, pasirašęs "Pittsburgho Jonas". Priminė taipgi kad tai jau ne pirmutinis kartas.

Tiesniai, Draugo 86-me nr. sakoma: "Ar žinai kad Pittsburgho nezaiežninkų priverčiui prigelbsti 'sorkes' krėsti buvęs Sv. Vincento katalikų parapijos 'vargomistra' Jonas L. Senulis." Po visų tų priekabių pasirašo Kikas.

Bet dabartinis, ir turbūt pasiklausias šmeižtas tai tikrai iš kantrybės mane išvedė. Čia pakartoju ištisą nesamone:

Draugo nr. 58-me rašoma:

"CIT PAKLAUSYKIT. Aną dieną kiša man draugas suglamžytą laikraštį ir sako: Šia, 'pasitok' nezaiežninkų-laisvamanių organą. Paskaityk 'Patrijoto' korespondenciją apie Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą Pittsburghe. Užsikaibinu ant nosies akinus ir pradėdau 'studijuoti' north sides 'jackass'o' sulipdytą korespondenciją.

"Tiek tulžies išlieti, melo paskleisti, nesamonių prirašyti tegalėjo gėdos jausmo netekęs huliganas ir iš pamišėlių namo ištrūkęs maniakas. Su tokios rusišės 'pisoriu' polemiką varinėti būtų savęs pažeminimas ir beprasmiškas laiko gaišinimas.

"Tik gal bus ne pro šalį visiems 'apznaimyti' kad tą karpinį 'tautininką' Pittsburghiečiai gerai pažysta. Nors jis didelis slapukas, bet laisvamanybės bacilių širdis jį išduoda. Šis kamilijono ypatybių 'muzikantas' per kelis metus yra karkinę 'gadžinkas' nezaiežninkų kirkuvėžę; daug sykų šmeižęs kunigus ir užgauliojęs katalikų darbuotojus bedievių spaudoje; nuo lengvatikių mergaičių išviliojęs šimtus dolerių ir juos prašvilpęs.

"Dabar, tas Clevelando Dirvai fosforinių trąšų gamintojas pasiūlo mokinti patriotizmo Pittsburgho Lietuvius..."

Apacioje to, telpa ir kitos priekabės prie manęs.

Gerbiamas Pittsburgho žinių redaktorius ir visi bendradarbiai, prašau jūsų visų palikite mane ramybėje. Aš duodu garbės žodį kad aš niekada nerašinėjau pirmiau į bent kokį laikraštį, ir apie šį paskutinį rašinį, už kurį mane šmeižiat, aš visai nieko nežinau.

Kartu prašau prisistiti man tų "lengvatikių merginų" vardus ir pavardes, ir kiek kuriai esu išviliojęs pinigų. Jei viskas bus teisingai įrodyta aš viskas prizadu atsiųgti ir visą "pakutą" atlikti. Jeigu gi neįrodysit tų primetamų "nuskriausių mergaičių", tuomet visas purvas kurį man drebait į veidą jėgų jums patiems. Gėla meluoti. Aš pas Jurginius buvau apie 11 mėnesių, ne kelis metus.

Dar kartą pareiškiu kad aš nesu autorius tų visų šmeižtų ir nepavelsiu toliau būti jūsų šmeižiamas. Lai buna šis mano pirmutinis ir paskutinis atsakymas į visus užsiūpulumus.

J. L. Senulis.

WYOMING KONIO ŽINIOS

STREIKAS. Wyoming Valley Bakery, plačiai žinomo Jono Pangonio keptuvėjas, Kensington, Pa., iškilo streikas del menkniekio, kam Pangonis atsiskak išreikalauti nekurių savo darbininkų mėnesinės mokesčių į uniā.

Pangonis atsiskak tai daryti, nes yra uniōjos reikalas, kuri turi savo valdybą ir įstatus. Visi jo kepyklos darbininkai išsakuoti streikuoti. Tuzinas darbininkų rustojų darbo, nes kepyklos veikimas sutramdytas.

Kiek man rodos tai yra didžiųjų kepyklų susitarimas pakenkti Lietuviai ir jo biznį sunaikinti.

MUSTYNĖ. Andrius Zolniss, 58 m., ir Juozas Bakorski (Lenkas), 42 m., Kovo 27 d.

ginčė matomai už Lietuvą susipešė. Lenkas peiliu perpjovė žaliojo ranką. Jis nuvežtas ligoninėn, suteikta reikalinga pagalba kraujui sulauktyti. Lenkas paliktas kalėjimn. Paskiau kalėjime paaiškino buktai būvę atsitikę per klaidą, o ne pasikėsinimas, ir Wilkes-Barre miesto teisėjas abu juos paluosavo nuo bausmės.

Jonas J. Nienius.

PHILADELPHIA

TAUTIEČIŲ ATSISAUKIMAS

Mes Philadelphiai atsišaukiame ir apie linkės Lietuviai atsišaukiame ir visas Lietuvius Tautos Katalikų parapijas, kurios yra globoje Vyskupo Hoduro (Lenko) kad tų parapijų komitetai ir šiaip visi nariai kuogreičiausia atsimestų nuo Lenkiško vyskupo globos, jeigu nori vadinis Lietuviais.

Mes girdime kas dedasi Lietuvoje, kaip Lenkai žveriskai pasikėsino pulti mūsų tėvynę. Lenkai kelė didžiulias demonstracijas reikalaujanti nušluoti Lietuvą nuo žemėlapių ir reikalavo kuogreičiau užimt Kauką.

Del to viso pasaulio Lietuviai subruzo rengti masinius mitingus protestui prieš Lenkiją ir ragina Lietuvius nepasiduoti Lenkų žveriskumui.

Bet ką darot jūs, Tautiški Parapijų komitetai ir nariai prigulinti prie Lenkų uniōjos? Kam jūs duodat savo bažnyčia valdyti Lenkui? Koks jūsų pasiteisinimas? Jūsų parapija arba klebonas siūnia pinigiską pagalbą Lenkų senelių prieglauda šalia Scrantono, Pa. Kada Lenkų vyskupas važiuoja į Lenkiją, Lietuvos nepriigulmingos parapijos bei klebonai vėl aukoja vyskupui kad vežtų į Lenkiją pinigus gelbėti Lenkus našlaičius vaikus.

Pagalvokit ką jūs sulaukiat nuo Lenkų! Jie norėjo Lietuvą nuo žemėlapių nubraukti. Atminkit, jie kada nors išnaikins jus iš jūsų Lietuviškų Tautiškių bažnyčių.

Šiandien jau rodos laikas suprasti Lenkų klastas ir mesti jų globą šalin ir eiti vienyti su Philadelphia Lietuvių Tautiškių parapija ir sekti tos parapijos pavyzdį. Lenkiška globa Lietuviams nereikalinga ir gana jau leistas Lenkams bosauti ant savęs.

Lietuviai neprigulmingų parapijų nariai privalo viešai pasakyti kad nenori daugiau Lenkų globos, ir privalo pasiskirti sau kitą vyskupą, kad tik nebūtų iš Lenkų tautos.

L. T. K. B. Philadelphiai Valdyba.

DAYTON, OHIO

IS LIETUVOS LAISKO ISTRAUKA

Vietinio veikėjo J. A. Urbono pusbrolio iš Lietuvos rašo: "Dėkavoju už išrašytą man laikraštį Dirva. Išvisu gaunu šešis laikraščius, bet Dirva yra didžiausio formato ir užima ilgiausį laiką skaitymui.

"Šiais metais labai iškilmingai Lietuvoje buvo atšvęsta 20 metų nepriklausomybės šventė. Visa Lietuva buvo pasipuošusi tautinėmis vėliavomis. Visi Lietuvos gyventojai praleido šventę labai pakelto nuotaikoj. Miestuose, miesteliuose ir kaimuose kur tik yra tinkamos salės, buvo laikoma turiningos paskaitos ir paradi, siūniami buvo vyriausybės sveikinimai ir išreiškiama nuosirdi padėka už vadovavimą Lietuvos visuose jos reikaluose. Iškilmės buvo transliuojamos per radio, viską girdėjo visas pasaulis.

"Girdėjo ir Lietuvai nepalankios valstybės, kaip tai Lenkai, kurie okupuotame Lietuvos krašte uždarė visas Lietuvos mokyklas ir kultūrinės organizacijas. Tuo tarpu mūsų vyriausybė leidžia Lenkam išlaikyti tris gimnazijas ir šelpia jas taip kaip savas Lietuvos mokyklas.

"Mes Lietuviai tvirtai tikim kad ateis laikas kada Lenkai turės atsisieiti už visas mums padarytas skriaudas. Pas Lenkus matosi nebeliko jokio žmoniškumo."

D. Rep.

PLATINKIT

"Dirvos" Administracijoje galit gauti šiuos laikraščius

"VIENYBĖ",
"MARGUTIS",
"AMERIKOS LIETUVIS"

VISOKIOS ŽINIOS

BOMBA SPROGO LIETUVOS ATSTATYMO NAME

• NEW YORK. — Kovo 30 į 31 naktį apie 2 val., nežinia kas metė bombą į Lietuvos Atstatymo Bendrovės namą. Sprogimas išnešė dalį namo sienos, duris ir langus. Apatiniame aukšte yra valgykla, kurios priegangis suardytas. Nuostoliai padaryta nemenki, bet žmonių niekas nenukentėjo.

• BROOKLYN, N. Y. — Kovo 31 buvo suaukta dar vienas masinis susirinkimas, kuriame likusias aukas, \$65, pasiūsta Lietuvon per Gen. Konsulą New Yorke.

Tam susirinkimui Lenkų laikraštinių klubas prisiuntė telegramą, kuriame reikė savos nuosirdžius linkėjimus ir rodė didelio džiaugsmo kad pagaliau sunormalės santikiai jų šalies su Lietuva...

• BROOKLYN, N. Y. — Žinomi dainininkai p-lė Viola Tamkiutė ir Aleksas Vasiliauskas rengiasi prie koncertinio maršruto. Pirmutinis koncertas įvyks Philadelphiaje Gegužės 1 d. Rudenį jie mano aplankyti kitus didesnius Lietuvos miestus.

• BROOKLYN, N. Y. — Vincas Uzdavinys, kuris pernai važinėjo po Amerika Vilniaus vadavimo reikalais, šiomis dienomis atvyko vėl ir žada važinėti patyrinėti Ameriką ir aprašyti jos idomybes.

• NEW YORK. — Jonas Kaščiūcius, bendrai su garsia Hollywoodo baletiste Flower Hujer duos klasiškų sokių debutą Town Hall salėje.

• CHICAGO. — Daugiau negu 100 "air stewardesses" tarnauja American Airline lėktuvuose, tarp kurių randasi viena Lietuvaite, p-lė A. Gudaitė. Ji yra baigus Loyola Universitetą ir Colorado Valstijos Kolegiją, be to studijavus slaugės mokslo St. Bernard ligoninėje. Ji pradėjo skraidyti pasasierių aptarnavimui Rusijoje 23 d. 1936 m. ir per tą laiką jau skridus virš 250,000 mylių.

• BROOKLYN, N. Y. — Petronėlė Jurgeliutė, buvus S. L. A. sekretorė, Balandžio 3 d. atitinkamomis iškilėmis apdovanota D. L. K. Gedimino ordinu. Ordiną jai įteikė Gen. Konsulas Jonas Budrys.

• CHICAGO, Ill. — Seniausias Lietuvos spaustuvininkas Chicagoje yra M. Vasiliauskas, kuris nuo 1902 metų spaustuvis įsteigimo darbuojasi jau 35 metais.

• NEWARK, N. J. — Kovo 27 d. po sumos buvo suauktas viešas Lietuvos susirinkimas, nutarta atnaujinti Tautos Fondo skvyrus, išrinkta valdyba. Balandžio 8 d. šaukiama visų Newarko Lietuvių susirinkimas šv. Jurgio draugijos salėje. Norima sukelti tiek pinigų kad už juos nupirkti Lietuvos kariuomenei penkis bombanešius.

ELIZABETH, N. J.

IR MES NETYLĖJOM

Elizabetha kolorija irgi neatsilikio nuo kitų, darė didelį Lietuvos susirinkimą, kuriame išnešta protestas prieš Lenkus.

Iš pat ryto Kovo 20 d. bažnyčioje buvo paraginta melstis už Lietuvą, o 3 val. po pietų rengta prakalbos, taipgi raginta visi tie kurie gali važiuoti į milžinišką masinį susirinkimą New Yorke, likusieji kelių šimtų skaičiuje grūstinai prisigruod į parapijos salę išklausti oranešimų.

Susirinkima atidarė Juozas Patalkis, kuris paaiškines tikslą kvietė publiką sugiedoti Lietuvos himną. Po to kvietė kalbėti vietos kleboną Kun. J. Simonaitį. Klebonas patriotiškai kalbėjo apie reikalą paremti Lietuvą šioje sunkioje valandoje, ir ragino išiešti griežtus protestus prieš Lenkus.

Sekantis kalbėjo Komp. J. Žilevičius, jis trumpai apibūdino jau nekartą Lenkų darvats Lietuvai skriaudas. Pasibaigė kad rezoliucijoje šalia Vilniaus reikalų butų pažymėta kad Lietuva reikalauja iš Lenkijos Lietuviams gyvenantiems Vilnioje tiek pat kultūrinį teisių kiek Lenkai turi Lietuvoje.

Po to kalbėjo vietinis Lietuvos Draugijų Sąryšio pirmininkas Dom. Anulionis, ragindamas kad Lietuviai ir toliau

ROCHESTER, N. Y.

PROTESTO MITINGAS

Kovo 21 d. vakare parapijos salėje įvyko visuomeniškas susirinkimas, kurį suaukė klebonas Kun. J. Bakšys, gavęs L. Šimučio telegramą. Susirinkime kalbėjo Kun. J. Bakšys, J. Morkunas, P. Svetikas, J. Rickis, J. Boviutė. Nuo bendrafrontininkų M. Duseika ir J. Čiapas, kuris buvo svarbiausiu reinkalo aiškintoju. Jis perskaitė ir protesto rezoliuciją prieš Lenkų pasikėsinimą ant Lietuvos. Rezoliucija priimta ir kabeliu pasiūsta į Genuvą Tautų Sąjungai. Ją pasirašė Kun. J. Bakšys, P. Svetikas, J. Čiapas.

Lėšų padengimui aukų surinkta \$56.45. Telegramas atsiėjo \$6.80. Likusius pinigus klebonas sakė pasiųs į Tautos Fondą Chicagoje.

Smagu pažymėti kad į prakalbas atėjo be ypatingo kvietinio "bendrafrontininkų" vienas štabas ir geras tuzinas jų eilinių. Garbė moterims kad dalyvavo daug daugiau negu vyrų, kas parodo kad jos daugiau parodė didesnio prijautimo negu vyrai, kurie vakare namie drypsojo.

Vietos biznierių atsilankė tik pora, J. Rickis ir J. Brakny, profesionalų tik du, klebonas ir J. Morkunas, nors profesijonali turim apie pusę tuzino. Biznierių turim porą tuzinų, kurie turi net savo Vaizbos Butą, ir jų raštininkas yra pirkes Sovietų Rusijos bonų už daug tukstančių dolerių. Kuomet renkama aukos Ispanijos bendrafrontininkams jis noriai aukoja. Bet jis su savo biznierių štabu neparodė jokio prijautimo šiam Lietuvos reikalui. Jūs šį sykį tautinių reikalų supratime nupulot žemiau mūsų bendrafrontininkų, nes jie ir nekviesti atėjo.

Šis susirinkimas buvo greituoju šaukiamas, tik išnesimui protesto prieš Lenkus grobiukus. Yra manoma šaukti kitą visuotinę susirinkimą kviečiant visus vietos Lietuvius, Ukrainiečius ir kitus išvien, ir rinksim aukas Lietuvos Ginklų Fondui. Tat vietos draugijos, biznierių ir pasturinti Lietuviai turės progą pasirodyti ant kiek jie brangina savo tėvynę.

Nors su Lenkais dabar ramu, bet jų jokiams pažadams negalima pasitikėti, ką parodo jų sulaužymai Savukų sutarties ir tt. Jeigu Lietuvos vyriausybė nerado kitos išeities kaip tik priimti Lenkijos ultimatumą tai nereiškia kad mes turim nuleisti rankas: mes turim būti budresniai ir padėti Lietuvai rengtis kad būtų gauta bent diena atremti Lenkų naują smurtą.

Nebukim liurbiai pasitikėjimais kad svetimos, didesės valstybės mus užtars, nes jos neturi jokio nuosirdaus noro už Lietuvą stoti. Mano manymu, niekam perdaug pasitikėti negalim, tik patys sau.

Reikia kelti kuogreičiau milijones sumas pinigų, vienyti su Ukrainiečiais, Baltgudžiais ir kitais kaimynais ir augyti savo karines jėgas, ne laukti kada Lenkai mus suatrems. Austrai nenorėjo kovoti gnyimui savo nepriklausomybės, tai dabar naziai juos negarbingai žudo. Tegul tas buna gera pamoka ir mums Lietuviams.

Ant. Žiemys.

taip vieningai laikytusi kaip ir pradžioje, kuomet prasidėjo Lietuvos bruzdėjimas Lietuvos nepriklausomybės atgavimui.

Po to kalbėjo iš Lietuvos nesenai atvykęs Stasys Valadka, prisimindamas kad Lietuva visame daro didelę pažangą, kad Lietuvos jaunoji karta yra patriotinga, sąmoninga, suras budus teigiamai mūsų naudai ginčą išspesiti.

Buvo ir daugiau kalbėtojų, ir pagaliau išnešta protestas prieš Lenkus, ir prašymas kad Lietuva nenusišleisť Lenkam.

Aukų surinkta išleidsimos padengti \$47.56, o likusius pasiųstį į atgaivintą Tautos Fondą.

Išrinktas lyg sargybos komitetas, kuris bus kontakte su kitomis kolonijomis ir reikale šis komitetas šauks dar didesnius masitinius painformavimui Lietuviai apie reikalų eigą.

M. Beržanskienė.

JIESKAU savo brolius Balį ir Andrių, ir seserį Zosę Augustinavičius. Jie pirmiau gyveno Barberton, Ohio. Prašau atsiliepti, apie skaitytojų patiekti jiems šita žinia.

Juzė Augustinavičaitė-Gavėnienė

Ulytėlės k. Rokiškio p. Lithuania

MIRIMAI

MIRĖ AMERIKOS LIETUVIAI

MAČIULIS Juozas V., 56 m., mirė Clevelande Kovo 26, netikėtai apsuoduojęs. — Kirmėlinės k., Marijampolės p. Amerikoje išgyveno apie 35 metus.

RINKEVICIUS Julius, apie 55 m., mirė Kovo 26, Castle Shannon, Pa. Liko žmona, sunus ir duktė, suaugę. — Paėjo iš šlavantų k. šventazeric par. Amerikoje išgyveno apie 35 m.

KUNCAITIENĖ Ona, 60 metų, mirė Kovo 18, Clevelande. — Pajevonio parapijos. Amerikoje išgyveno 24 m.

VILDIUNAITĖ Nastė, po vyrų Halaburdienė, mirė Kovo 6, Hoosick Falls, N. Y. — Ukmergės ap., Kavarsko p., Paraisčių k. Buvo 53 metų amžiaus, Amerikoje išgyveno 30 metų.

LASKIS Juozas, mirė Kovo m., New Philadelphia, Pa. — Amerikoje išgyveno 28 m.

MANKAUSKAS Jonas, 61 m., mirė Kovo 11, Worcester, Mass.

SIMULEVICIUS Petras, 46 m., mirė Kovo 13, Worcester, Mass.

STANISLOVAS Simanas, 78 metų, mirė Kovo 16, Worcester, Mass.

STURONAS Juozas, mirė Kovo 9, Chicagoj. — Tauragės ap. ir par., Kalpokų k.

BAUZIENĖ Barbora, pusamžė, mirė Kovo 10, Chicagoj. — Raseinių ap. ir par. Amerikoje išgyveno 31 m.

RADAVICIUS Robertas, jaunulis, mirė Kovo m. Cice-ro, Ill.

NORBUTAITE Stefanija, 21 m., mirė Kovo 14, Chicagoj. — kur buvo ir gimęs.

POCIENĖ Anelė, pusamžė, mirė Kovo 9, Chicagoj. — Šiaulų ap., Užvenčio par., Jungirio kaimo.

PAŠKAUSKAS Pranas, 42 m., mirė Kovo 11, Chicagoj. — Panevėžio ap., Sidabravo p. Rečkų k. Amerikoje išgyveno 25 metus.

ALSAUSKAS Stasys, 74 m., mirė Kovo 10, Detroit, Mich.

NEVINSKIENĖ (vardas nepažymėta), mirė Kovo 7, Norwood, Mass.

HERMANAVICIUS Antanas, mirė Kovo 7, Boston, Mass. — Lazdijų p. Amerikoje išgyveno 35 metus.

EERNOTAS Antanas, mirė 9 Kovo, So. Boston, Mass. — Šiaulėnų par. Amerikoje išgyveno 28 metus.

JUREVICIENĖ Ona (Birgionaitė), 75 metų, mirė Kovo 10, Chicagoj. — Raseinių ap. Kaltinėnų par. Amerikoje išgyveno 35 metus.

RIMKIENĖ Barbora (Bubliauskaitė), pusamžė, mirė Kovo 9, Chicagoj. — Raseinių ap. Kvedarnos par., Gvaldų k. Amerikoje išgyveno 28 m.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITĮ
(Lait)
1155 East 79th St.

PIGIAI PARDUODAMA ŠIE DVARAI LIETUVOJE

- 1 UTURIŲ DVARAS su veikiančia spirito varykla pilnu įrengimu ir kitais trobesiais. Dirbamos žemės apie 100 ha. Vidutinio amžiaus miško apie 48 ha ir durpės apie 3 ha. Per dvaro lauką teka mažas upelis.
- 2 SACUNŲ-JACKAICIŲ DVARAS su trobesiais, pasėliais, gyvu ir negyvu inventorium, galima ir be inventorius. Dirbamos žemės apie 146 ha, apie 3 ha miško vidutinio amžiaus, ir apie 1½ ha parko, per dvaro lauką teka upelė Suleva.
- 3 BAGDONIŠKIŲ DVARAS su trobesiais. Dirbamos žemės apie 60 ha. Dvaro laukai rubežiuoja su apskrities miesto laukais.
- 4 Veikiantis motorinis valcų MALUNAS, su pilnu įrengimu, žemės sklypas 1666 kv. metrų, motoras Ruston 86 HP, malūnas yra Kauno priemiestyje.

Reikalai esant parduodamam būtinai galima padaryti nedidelį išsinokėjimą. Del smulkesnių žinių kreiptis į

J. VENCIS
Kaunas

Wyoming Klonio, Pa., Mirimai

KAMARAUSKIENĖ Rožė, 50 m., mirė Kovo 22, Lee Park, Pa. Paliko čia didelę giminę.

SAKALAUSKAS Jonas, 47 m., mirė Kovo 24, Lee Park, Pa. Liko žmona ir penki vaikai.

SERGALIS Vincas, 65 m., mirė Kovo 25, Wilkes-Barre. Liko čia didelę giminę.

TURCINAS Juozas, 51 m., mirė Kovo 24, Plymouth, Pa.

VOLINSKIENĖ Pranė, 43 m., mirė Kovo 26, Plymouth, Pa. Liko vyras, 4 posuniai ir sesuo.

VENSKUS Jonas, 53 m., mirė Kovo 27, Pittston, Pa. Liko žmona. 3 sunai ir duktė, vienas sunas tarnauja S. V. kariuomenėje. Buvo laisvamaniš.

URBANAVICIENĖ Marė, 42 m., mirė Kovo 24, Plymouth. Liko vyras, 4 sunus, duktė.

MEDALIS Juozas S., 54 metų, mirė Kovo 25, Scranton, Pa.

ŽADZEIKA Juozas, 62 m., mirė Kovo 62, Nanticoke, Pa. Čia išgyveno 40 metų. Liko žmona, dvi dukterys, brolis ir trys seserys.

BUKNEVICIENĖ Marė, 32 m., mirė Kovo 24. Gimus Plains, Pa.

ADUGAUSKIENĖ Jieva, 48 m., mirė Kovo 25, Plymouth. Liko giminių čia ir Lietuvoj.

Jonas J. Nienius.

RADZEVIČIUS Juozas, 55 m., mirė Kovo 14, nuo užsinuodijimo, New Britain, Conn.

KAZLAUSKIENĖ M., sulaukus senatvės mirė Kovo 11, New Britain, Conn.

Gerb. SPRAGILAS

DĖDĖ SAKO GATAVAS VAŽIUOT MUŠT LENKUS

Pereitą šventą dieną einu Superija ir pasitinku savo dėdę Raulą.

— Gerą dieną, dėdė, kur taip šiandien skubini? — sakau aš.

— Ugi į prakalbas, vaikeli. Kalbės apie Lietuvą. Noriu pasiklausti, — sakau jis.

— Juk jau buvai prakalbose ketvirtadienį, kur plačiai buvo paaiškinta apie Lietuvos reikalą su Lenkais, ir mačiau davei dolarių Lietuvos ginklų fondui, — sakau aš.

— Taip, vaikeli, buvau ketverge, ir vėl einu. Aš ant Lenkų taip įsiutęs kad gatavas imt šautuvą ir važiuoti į Lietuvą Lenkų šaudyt, — sakau jis.

— Ne tik tu vienas toks, dėdė: yra dar ir smarkesnių už tave. Kiti nori pult ir mušta Lenkus gyvenančius čia pat mūsų mieste, — sakau aš.

— Kad juos kur kolera išsmaugtų tuos nevidonus, ko jie prie mūsų Lietuvos kabinasi, — sakau jis.

— Tikrai taip, dėdė: Lenkai yra mūsų tautos amžina nelaimė. Jie kodel tai įsivaizduoja kad Lietuviai yra jiems giminės, ir nesiliauja prie mūsų kabinės, — sakau aš.

— Kam Lietuva priėmė jų tą ultimatumą: galėjo pasiprašyti į pagalbą Rusiją ir Lenkus suplikt, — sakau jis.

— Pasakyt lengva, dėdė, bet kita kalba yra kad reikia padaryti. Rusija atsisakė Lietuvai į pagalbą eiti, delto kad Rusams nėra jokio reikalo už kitus kariuoti, nes bolševikai ir savo namie turi gana bėdų, — sakau aš.

— Ale sakau Rusija žadėjo Lietuvą gint, — sakau jis.

— Koks ten žadėjimas buvo niekas nežino, tik tai mūsų Lietuviški komunistai daugiausia žadėjo, nors jie neturėjo jokio įgaliojimo iš Maskvos tą daryti. Tai buvo daugiau jų viliojimas Lietuviai prie Rusijos, prie kurios jie patys nežinia kodel palinkę, — sakau aš.

— Daugiau mes tiems burliokams netikėsim, — sakau jis.

— Sakai netikėsim, o dabar eini į jų prakalbas, — sakau aš.

— Kad šiose prakalbose bus kunigai kalbėtojai ir kiti katalikai, — sakau jis.

— Nei kunigai kalbėjo nei kalbės komunistų prakalbose, ir bereikalingai rengėjai žmones klaidina, — sakau aš.

— Vaikeli, tokiam reikale visi Lietuviai turi stot išvien ir gelbėt savo tėvynę, — sakau jis.

— Tiesa, dėdė, bet ne visi taip mįslina. Paimk tu šiuos "bendrafrentininkus", socialistus ir komunistus: jiems nerupi Lietuvos gel-

bėjimas, bet tik pasirinkimas aukų, — sakau aš.

— Aš tau, vaikeli, netikiu. Einam abu į prakalbas, pamatysi kad jiems irgi Lietuva rupi taip kaip ir tau, — sakau jis.

— Na, gerai, dėdė, jeigu tu taip tiki tai eiva, pats pamatysi, — sakau aš.

Einam ir abu nueinam į Lietuvį salę. Atsisėdam ir laukiam prakalbų.

Prasideda programos su Lietuvos Himnu.

Pabaigiam giedot himną, dėdė sako:

— Matai, ar nesakiau: ir draugas daktaras, ir draugas Mazgeika ir kiti raudonukai Lietuvos Himną drožia kad net jų lupos raitosi. Ar matei kada pirmiau komunistus giedant mūsų tautos himną? — sakau jis.

— Taigi, dėdė, ir man juokas. Bet, kaip tas sakė, komunistai moka prisitaikyti, ir kaip ubagai, jeigu nujaucia gaus pinigų tai ir tautos himną gieda, — sakau aš.

Prasidėjo prakalbos.

Draugas daktaras, plonu Miki Maus balsu šitą paaiškina ir neužmiršta paduoti tikrai daktarišką šių prakalbų surengimo kaštų sąskaitą — net penkis dešėtus dolarių, ką publika turi sudėti. O Lietuvai ar bus koks centas pasiūsta tas nesvarbu ir apie gelbėjimą Lietuvos pinigais jie nei puse žodžio neužsiminė, tik magaryčioms Rusiją išgyrė ir viskas.

Dėdė patylėjęs vėl sako: — Sakai, vaikeli, čia tik bolševikų prakalbos. Ugi žiūrėk, kalba ir draugas advokatas, jis čia atstovauja katalikus, sako jis.

— Ir jam matyt bolševikų reikalai labiau rupi negu katalikų. Jokie katalikai nerinko jį eiti su bolševikais į bendrą frontą, o jis nori bendro fronto katalikų su komunistais. Tai koks iš jo katalikas? Katalikai atgaivino savo Tautos Fondą aukoms rinkti, o kiek iš čia surinktų aukų Tautos Fondas gaus? Visas pasidalins bolševikai, — sakau aš.

Draugas Mazgeika, kaip paprastai, pakoliojo visus gerus Lietuvius, pagyrė Ispanus lojalistus ir Maskvos bučius, ir paskui rinko aukas "bendram frontui" stiprint. Rinko, rinko ir surinko tik 38 dolarius. Taigi visuomenė liko bendram Mazgeikos ir Česna-dro frontui skolinga 12 dolarių. Tas nebus dovanota, neužmiršk, nuo skolos neišsisuksi.

Po tokių prakalbų, dėdė nusispjovė, numojo ranka ir nuėjo namon.

— Monelninkai iš jų ir viskas, — sakau jis.

— Ar aš tau nesakiau, dėdė? — sakau aš.

— Iki pasimatymo, vaikeli, — sakau jis.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

— Iki pasimatymo, — sakau aš.

M A N O PASTABOS

Rašo J. S. SUDAVAS.

GOERINGAS išdidžiai pareiškė pasauliui kad "Vokietijos su Austrija reikalas tai ne mūsų dalykas". Ir kaip matosi tai Hitlerio užmačios yra labai lengvai įkunjamos, pasidėkavojant demokratinėms valstybėms nėveiklumi padaryti galą Hitlerio banditiškiems užsimojimams.

Kaip žinote, Vokietijos "reikalas" tapo įvykdytas Elzas-Lotaringijoje; dabar Austrijoje. Kur bus sekantis? Sumu pasakyti, tačiau toks pat "reikalas" ir vėl įvyks.

Manau neklysiu pasakęs kad Hitlerio sekantis žygis bus į Čekoslovakiją, o paskui į Vengriją ir Rumaniją, iki prieis Juodasias juras. Šituo laiku išsibaigs "draugiškumo" sutartis su Lenkija ir be abejonės jis tada atklans savo "draugus" Lenkus...

Nereikia užmiršti tą kad pakol tas Hitlerio užsimojimas taps atsiestas, Mussolini kurs savo garsią Romos Imperiją, kurią pagaliau Hitleris išmėgins ar ji yra taip tvirta kaip ji garsi!

SPAUDA praneša kad Lietuvos minios žmonių demonstravo ir geidė kariuoti su Lenkais. Labai malonu matyti tas kad Lietuviai yra drąsus susitikti su dešimteriopai tvirtesniu priešu. Bet nereikia užmiršti ir tas kad ir jaučio protu kareivis, jeigu jis gerai apginkluotas, jis labai lengvai gali užmušti žmogų!

ATSIMINUS Rusijos buvusį carą, arba Vokietijos kaizerį, jie buvo dangiški angelai palyginus su Stalinu ir Hitleriu. Šitie du yra peržengę visas ribas žmoniškumo, sąžiningumo ir teisingumo, ir tai ne vien sugyvenime su savo kaimynais bet ir su savo piliečiais.

SKAITOME spaudoje buk kada tai Pilsudskis pareiškęs jog jis ant Lietuvos rankos nekels. Deja, jis jau nei ant jokios šalies savo rankos nekels!

Jeigu ištikro Pilsudskis yra taip pasakęs tai mes, Lietuviai, kurie nei regėjome nei girdėjome krakadilių, tačiau priversti esam tikėti kad jis, kuomet apgraužia žmogaus kaulus tai tingiai gulėdamas verkia.

Na o Vilnius ir trečdalis užgrobtos Lietuvos, ar tai nebuvo rankos pakėlimas?

Taip kaip Lenkai yra senesni krikščionys, manau, tai bus jie, kurie pirmiausia pasakė kad "žydai negali gyventi be krikščionių kraujo, nes jie apanka". Bet dabartinis Lenkų aktyvumas, kėsiantis prieš Lietuvą, aiškiai mums įrodo kad Lenkai negali gyventi be Lietuvio kraujo, nes jie suvis apaktų!

GAUKIT DOVANŲ KNYGELE

Šiame Dirvos numeryje telpa plati ir įdomi apyskaita gerai žinomos Metropolitan Life Insurance Company su keletu reikšmingų paaiškinimų kurie yra įdomu žinoti kiekvienam.

Metropolitan Life Insurance Company turi išleisus svarbią knygėlę vardu "The Human Side of the Ledger", kurią pasiūsiu kiekvienam dovanai kas tik pareikalaus. Nieko nereikia siųsti kaip tik iškirpti iš šio Dirvos numerio tame skelbime esantį kuponą ir pasiųsti laiške į Metropolitan Life Insurance Company. Antraštas pažymėtas tame kupone.

Išpildyti galit patys arba jusų vaikai, įrašant aiškų savo vardą ir antrašą.

Pasiskubinkit išgyti šią įdomią, dykai duodamą knygėlę.

VASAROS METU, Kauniečiai vasaroti nori vykti į ukius. Taigi Turizmo Draugija rupinasi surasti tokių vietų. Jau keli šimtai ukininkų pasižadėjo priimti vasarotojus.

LIETUVOS PREZIDENTO AČIU

Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties proga Amerikos Lietuvių draugijoms ir paskiriems asmenims telegramais sveikinusiems Lietuvos Prezidentą, Ponas Antanas Smetoną, Lietuvos Prezidentas, per

Pasiuntinybę Washington'e nuširdžiai dekuoja: New Yorko Katalikų Federacijos Apskričiai per Kun. N. Pakalnį, Jersey City Katalikų visuomenę per Kun. Stonį, Binghamtono Lietuvių susirinkimui per Kun. K. Skrypką, P. Klevečką, P. Raubą, Pr. Rakauską, A. Liepą; Čikagoje: p. Antanui Vanagaičiui, "Margučio" redaktoriui; Adv. J. Bagdžiūnui-Bor-

den, Ameriko Lietuvių Sporto Komiteto pirmininkui; Adv. Jonui Brenzai, Metropolitan State Banko pirmininkui ir p. Julijui Brenzai, to banko iždininkui; p. Justinui Mackevičiui, Standard Federal Savings & Loan Association of Chicago, pirmininkui; Jonui Juškai, Amerikos Legiono Dariaus-Girėno posto komandieriui; Adv. Juozui Grišiui, Amerikos Lie-

tuvių Advokatų Draugijos pirmininkui; Dr. Steponui Biežiui, Dr. Jurgiui Bložiui, Adv. Antanui Olliui, Adv. Antanui Lapinskiui; Jurgiui Nekrošiui, Peoples Furniture Company pirmininkui; p. Mikui Jovarauskiui, Roosevelt Furniture Company pirmininkui; Jonui Juškai, pany pirmininkui. Taipgi Čikagos Moterų Kliubui per p. Kiriene ir p. Bradchulienę.

Lietuvos Pasiuntinybė.

Bizniškoji Pusė Apyskaitų Knygos -ir Žmoniškoji Pusė

Bizniškoji Pusė-1937 Metais

The Metropolitan Gyvybės Apdraudos Kompanija patiekia savo raportą metams pasibaigusiems Gruodžio 31 d. 1937. (Pagal Metinę Atskaitą, įteiktą New Yorko Valstijos Apdraudos Departmentui.)

ISTEKLIAI		PRIVALOMI ĮSOMOKĖJIMAI	
Valdžios Bonai:	\$845,465,919.71	Apdraudos Lakštams Įstatymiskos Apsargos:	\$4,141,778,793.00
Jungtinių Valst. Valdžios	\$782,172,007.80	Suma, kuri, su palūkanomis ir būsimomis premijomis, užtikrina išmokėjimus pagal apdraudos lakštų reikalavimus	
Kanados Valdžios	\$63,293,911.82	Dividendai Turintiems Apdraudos Lakštams:	101,023,188.00
Kiti Bonai:	1,655,208,167.35	Atskirti išmokėjimams 1938 m.	
J. Val. Valstijų ir Miestų	\$130,036,072.20	Atsarga Būsimiems Išmokėjimams pagal Papildomas Sutartis	74,737,947.93
Kanados Provincijų ir Miestų	\$108,728,136.17	Laiška Pareikalavimams:	20,479,248.83
Geležinkelio	\$604,695,039.09	Įimant ir pareikalavimus laukiančius įrodymų užbaigimo ir spėjama daugį nepraneštų pareikalavimų	
Viešų Aptarnavimų	\$479,281,913.46	Kiti Privalomi Apdraudiniai Išmokėjimai:	26,055,985.89
Pramonės ir Mėsrės	\$332,467,006.43	Kartu su dividendais pailiktais Kompanijoj, premijomis iš Banksto įmokėtomis, ir tt.	
Sėrai (Akcijos):	81,482,758.76	Mėsrės Privalomi Išmokėjimai	44,141,003.74
Vieš aptarnavimas	\$38,047.76 yra Pirmiausiai ar Užtikrinti	Kartu ir atsargos Nelaimingų Atsitikimų ir Sveikatos Apdraudai, susikaupt taksai atmokėti 1938 m., ir tt.	
Morgėdžių Paskolos ant Nekilnojamo Turto:	994,096,712.57	Perviršis ir Bendra Liko-norė Atsarga:	311,504,659.62
Pirmieji Farmų Užstatai	\$73,652,107.08	Tatui tarnauja kaip prie-dinė atsarga-atramai to-kiuose atsitikimuose, ku-rių negalima išanksto nu-matyti	
Pirmieji Užstatai kitų nuosavybių	\$920,444,605.49	VISO	\$4,719,720,827.01
Paskolos ant Apdraudos Lakštų	513,947,859.36		
Turizmas Nekilnojamas Turtas:	383,912,325.74		
Išskaitant ir nejudamą turtą laikomą Kompanijos vartojimui			
Pilais	102,584,804.52		
Apdraudiniai Išmokėjimai būsimai ir pratęti	83,727,136.16		
Palikamos gautinos ir susi-kuopulos, ir tt.	59,295,142.81		
VISO	\$4,719,720,827.01		
Viso Gyvybės Apdraudos Galioja:		Išmokėjimai Pašalpgaviam ir Turintiems Apdraudos Lakštams:	
Paprastos	\$11,400,690,229	Paprasti	\$228,626,251.52
Industrinės	7,511,537,957	Industriiniai	234,266,144.68
Grupinės	3,671,865,512	Grupių Gyvybės Apdraudos, Sveikatos ir Kasmetiniai Išmokėjimai	60,451,881.28
Viso	\$22,584,093,698	Asmeninės Nelaimės ir Ligos	2,531,994.01
Nelaimingų Nuotikių ir Ligos Savaitinės pašalpos	19,699,024	Viso	\$525,876,271.49
Paminėtos sumos benefitai	1,510,264,310		

The Metropolitan yra savitarpinė organizacija. Jos ištekliai yra laikomi naudai turinčiųjų jos apdraudos lakštus, ir bet koks galimas padalinė perviršis yra sugrąžinamas turintiems jos apdraudos lakštus dividendų pavidale.

Žmoniškoji Pusė-1937 Metais

Jei mes leistumėm tik viršpauduotiems skaitmenim perstatyti Metropolitan'o veikimą praeitais metais, tai istorija anaipol nebūtų pilna—nes yra ir ŽMONIŠKA pusė apyskaitų knygos.

Turintieji apdraudos lakštus ir pašalpgaviai 1937 m. gavo iš Metropolitan beveik \$526,000,000—daug iš to vailandoj butino reikalo.

Pomirtinių pareikalavimai buvo išmokėti ant 6,107 apdraudos lakštų buvusių galioj mažiau trijų mėnesių, ir ant 18,562 apdraudos lakštų buvusių galioj mažiau vienu metų — dramatiškas įrodymas, kaip svarbi gyvybės apdrauda.

Vargiai žmogus galėtų paminti kokią didelę nelaimę, nunešusią žmonių gyvybių, Jungtinėse Valstijose ar Kanadoj, kur pinigai, suteikiami Metropolitan apdraudos lakštų, nepadėjo palengvinti našta sielvartaujančiom šeimynom.

Kiekvieną dieną lankančios slaugės, atstovaujančios Metropolitan'ą, pritar-navo asmenims apsidraudu-

siems Industrinėms, Tarpinėms ir Grupinėms apdraudoms, kuriems reikėjo išlaivintų prižiūrėtojų. Tos slaugės padarė 3,766,240 atsilankymų per metus.

Kiekvieną pusę sekundės per 1937 m., Metropolitan knygelė su naudingomis sveikatai žiniomis buvo paduota į keno nors rankas.

Kiekvieną dirbamą dieną per ištus metus, nauji Metropolitan pinigų įvesdinimai ėjo į bendruomenes įvairiose dalyse Jungtinių Valstijų ir Kanados. Tie įvesdinimai padėjo sutvert dirbinių-prekių pareikalavimus, paremt nekiliojamų nuosavybių verte, teikt darbų ir patarnaut kitiem šiandieniniam socialiam ir ekonominiam reikalams.

Norėtumėm r daugiau ko jums pasakyt apie mūsų 1937 m. Raportą. Tatui yra knygelėje vardu "The Human Side of the Ledger", kurią mes mielai noru jums atsiųsime sulig pareikalavimu.

FREDERICK H. ECKER, Chairman of the Board
LEROY A. LINCOLN, President

METROPOLITAN LIFE INSURANCE COMPANY

1 Madison Avenue, New York, N. Y.

Malonkita atsiųgt man, be apmokėjimo ar kokios prievoles, knygelę, "The Human Side of the Ledger."

Name _____

Street _____

City _____ State _____

Metropolitan
Life Insurance Company
(A MUTUAL COMPANY)

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

BECKAS PAS MUSSOLINI

KODEL Lenkai staiga prie Lietuvos prisikabino su savo ultimatumu? Tas klausimas buvo mūsų spaudoje aiškinamas keliariopai, ir beveik visi linko tikėti kad Lenkai tai darė su žinia Hitlerio, kuris tuo laiku Austrijoje švaistėsi.

Mums norisi tikėti kad Lenkų iššokimas prieš Lietuvą paėjo daugiau dėl Lenkų Užsienių Reikalų ministerio Becko atsilankymo Italijoje pas Mussolini.

Hitleris per daug buvo užimtas savo reikalais tuo tarpu, lysdamas į Austriją. Lenkai žinojo kad Rusija, kurios vadai vieni kitus skerdžia, neturi jokio noro kisti į svetimus reikalus jeigu tik jų niekas neužkabina. Beckas pasiūlė Mussoliniui sudaryti "ištisą ruožą" tarp Rusijos ir Pietų-Vakarų Europos, ir tas planas Mussoliniui galėjo patikti. Jis galėjo pasakyti Beckui, "eikit, pulkitės prie Lietuvos, darykit..." Mussolini labai suinteresuotas užkirtimu Rusijos komunizmui kelio į Europą.

Tuo budu Lenkija pasisiūlė Mussoliniui patiesti save, lyg skarmalą, po kojų tarpe Rusijos ir Vakarų Europos. Delto kad, jei tarp tų dviejų galybių kiltų karas, Lenkija guli kaip tik po kojų, ar Vokiečiai eitų ant Maskvos, ar Rusai norėtų pulti Vakarų Europą.

Apie Lenkijos tokį planą tuoj paskelbė ir Lenkijos ambasadorius Washington, po Lietuvos priėmimo Varšavos ultimatumo.

Lenkai jau turėjo gatavai surengę savo pigią priekabę prie Lietuvos, tik gal būtų laukę Mussolinio sutikimo, ir kaip tik Mussolinis patvirtino Becko planą, tas davė įsakymą Lenkam pradėti smurtą prie Lietuvos demarkacijos linijos.

Kad Beckas slapta ir su kokiais keistais planais į Romą vyko, apie tai praneša Lietuvos laikraščiai.

Lenkai visą laiką norėjo taikos su Lietuva, bet po savo begėdiško smurto, kurį papildė Spalio 9, 1920 metais, gėdijosi kitaip pasielgti kaip tik grąžinimais savo mažesni kaimyną prie "talkos" prikviešti.

* * *

Kaip pranešimai iš Lietuvos sako, Lenkų ultimatumą gavus, Lietuva kreipėsi į sau draugingas valstybes prašydama pagalbos ir patarimo ką daryti. Tie kurie mums žadėjo Rusijos pagalbą, ir patys jos nesulaukė. Reikia sutikti su Naujųjų pasakymu kad už tokį Rusijos suvilymą, Lietuva turi atsisukti nuo Rusijos ir susirasti sau kitus rimtus draugus.

BAGOČIAUS ANTRA IŠPAŽINTIS

Vienybės nr. 76-me telpa nuotrauka SLA. prezidento Adv. F. J. Bagočiaus laiško rašyto Baltimorės Teisėjui V. F. Laukaičiui Sausio 25 d., 1938 m. Laiškas rašytas Angliška kalba, ir Lietuviškai išvertus skamba sekančiai:

"Mano brangus Teisėju:

"Kaip rodos tai sulgę žmonių valia", tu ir aš busim opozicijos kandidatai mūsų Susivienijimo prezidento vietai. Be abejonės kampanija ir tokios kvailybės už kokias mūsų bendri draugai bus kalti eigoje ir laike to vajuos nepakenks mūsų bendram draugingumui ir pagarbai.

"Yra visos galimybės kad tu busi išrinktas, kadangi aš buvau susidūręs su neperžengiamomis problemomis kurias jokis žmogus negali išspręsti trumpo momento pranešimu, ir toliau kad aš ne visada turiu pilną kooperaciją visų kitų Pildomosios Tarybos narių. Dar daugiau, mano sveikata man trukdo ir gal but kad Scrantono seime aš negalėsiu priimti tą vietą, o gal net negalėsiu ir dalyvauti. Turėdamas širdyje mūsų organizacijos administraciją ir gerovę, ir nujausdamas tokius netikėtumus kokių niekas negali numatyti, aš siunčiu šiuomi tau, griežtai tavo privaciai žiniai ir informacijai, kopijas nekurių komunikacijų kurios pačios pasiaiskina, taip kad nors šiuo budu aš galėčiau pagelbėti tau būti pasiruošusiam paimti ant savęs naštas kurias aš per tų laiką nešiau.

"Nuosirdžiai ir broliškai tavo,

F. J. BAGOČIUS."

Tai yra tikra ir teisinga dabartinio SLA. prezidento išpažintis, kurią negalima laikyti blogu prieš laiško autorių. Belieka tik p. Bagočiui išlaikyti savo žodį ir pasielgti taip kaip jo sąlygos ir sveikatos padėtis reikalauja.

Tada tik palaikysim tą jo išpažintį bloga valia ir net gal klaida kuomet jis neprisiilaukys savo žodžio. Tada pasakysim kad tai buvo jo ir jo palaikytojų priemonė suklaidinti tautininkų kandidata ir jo rėmėjus, kad jie nedėtų pastangų į SLA. Seimą vyktyti, o kuomet tautininkų mažai atvyktų, ta klisa galėtų padaryti savo siurą, diktatorišką tvarką Susivienijimui ant visados.

Taigi, tautininkams reikia stengtis kuodaugiausia patekti kandidatais į SLA. Seimą, apsisaugojimui klasos iš "bendrafrentininkų" pusės. Ponui Bagočiui gi patartina būti džentelmanu ir išpildyti savo žodį, kad jo antroji išpažintis nebutų tokia kaip buvo pirmutinė.

(Vienybė šį p. Bagočiaus laišką paskelbė po to kai Bagočius pastaromis dienomis komunistų spaudoje paskelbė savo užginėjimą to ką jis pareiškė juodu ant balto.)

PRANCUZIJS DEMOKRATIJAI GRĖSIA MIRTIS

Herbert Hoover, buvęs Suv. Valstijų prezidentas, neseniai važinėjęs po Europą, sugrįžęs lanko nekuriuos Amerikos miestus su prakalbomis. Hoover tik-

rina vieną, kad Prancuzijos demokratijai virš galvos švaistosi mirtis.

Kiti politiškai temytojai sako kad Prancuzija tuoj sulauks tokio pat likimo kaip Ispanija: pilietinio kario.

Užsileido socialistų ir ko-

munistų bendram frontui, kuris per kelis metus nieko gero šaliai nedavė. Kas nors turės imtis gelbėti šalį iš tos užburtos padėties, kurioje socialistų-komunistų valdžia laiko.

LLOYD GEORGE, garbus Britų karo laikų diplomatas, liberalas, sako kad labartiniu laiku jis numato didžiausią demokratijai pavojų. Diktatoriškai valdomų šalių skaičius nuolat didėja. Jis taipgi nemato kodel fašistai turi smerkti komunizmą, nes, sako, ir jie ir tie yra lygiai suodini, kaip katilas ir puodas.

Amerikos Indijonai gyvena prohibicijos gyvenimą. Indijonai įsigėrė degtinės, kurią jie vadina "ugniu vandeniu", pasidaro labai karingi. Taigi draugiama jų gyvenamose teritorijose svaigalus parduoti. Bet pastaru laiku Indijonai pradėjo reikalauti kad jiems būtų leista gauti nors 3.2 stiprumo alaus.

JAPONIJA sutiko užmokėti Suv. Valstijoms atlyginimo už orlaivų subombarduotą laivą Panay Kinijoje ir kitus nuostolius gauti nors \$2,214,007.

PUSK, VĖJELI!

Pusk vėjeli, purunėli,
Lankosi jau rytas,
Tirpsta sniegas, šaipos gėlės —
Godos nematytos!

Pusk, vėjeli, purunėli,
Laukai švinta, mainos!
Velka žagrę juodbėrėlis,
Skamba, aidai dainos.

Pusk vėjeli, purunėli,
Piemens gena banda;
Vienmarskiniai broliai vėliai
Dalgi jau galandu.

Pusk vėjeli, purunėli,
Auga, klega pievos;
Kaišo grincią mergužėlės
Šilkapynėms jievoms.

Pusk vėjeli, purunėli,
Pasaką išnaudo;
Čiulba-ulba paukštuzėliai,
Aš ne viens keliauju!...

Pusk vėjeli, purunėli,
Ilgu be tėvynės;
Kad aš bučiau sakalėlis
Truktų man grindinės!...

Vaupša.

MIELA GIMTOJI ŠALIS

Nors skurdi manoji dalis,
Bet miela gimtoji šalis:
Su Nemunu, šilais ošiuonėliais,
Su pasakiškai gražiais kalneliais;
Su Gegužės mėnesienom paslaptingom,
Su lakštučių dainom taip gražiom,
žavingom!

Jų per naktį beklaušytum —
Dangu, žemę išsvajotum!...
Arba žiemoms trumpom dienom,
Ilgom šviečiant mėnesienom,
Atsidaro naujas grožis,
Nors nuo šalčių grumba nosis,
Bet širdis karštai džiaugiasi —
Čia žvaigždžių juoku gėrisi,
Tėvynės laukais sagytai,
Šilais, baltai iškaišytai!...
O, koks puikus rogių kelias,
I padanges upas kelias,
Kad tik daugiau važinėti,
Baltu grožiu tik gerėti!...

Nors skurdi manoji dalis,
Bet miela gimtoji šalis!

Juožas Petraitis.

APSIDAIRIUS

Rašo Vyt. Širvydas.

★ VIENAS MANO draugas Lietuvoje manęs laišku klausia parašyti kiek knygų Amerikos Lietuviai 1937 metais išleido. Deja, prisieina atsakyti, tikrai vieną-kitą! O buvo laikai kada Amerikos Lietuva buvo svarbiausias knygų leidėjas visai tautai.

SLA. dovanojo šimtą dolerių pirmai praktiškai Lietuvių kalbos gramatikai išleisti. Mes išleidome Dr. J. Basanavičiaus 4 tomų pasakų rinkinį, du tomu liaudies dainų (Ožkabalių Dainos), istoriko Simano Daukanto du tomu Lietuvos Istorijos, dalį Vysk. Valančiaus raštų, poeto Vaičiūčio raštus, Dr. V. Kudirkos raštų šešis tomus. O kiek kitokių raštų išleista! Tai buvo aukso laikai mūsų knygų leidimo istorijoje!

Šiandien knygų leidimo pirmenybę paėmė (taip ir privaliau) Nepriklausoma Lietuva. Ten tiek daug knygų leidžiama kad Amerikos Lietuvis nepaspėtų ne tik visų perskaityti bet ir suskaityti. Štai kodel mes dabar Lietuvos veikėjams krauname atsakomybę tautiškumą mūmose ir mūsų jaunime palaikyti. Tautinės kultūros švyturys dabar skaisčiai žiba Lietuvoje — siųskite jo spindulius mums!

Tarp Londono ir Istanbul, Turkijos, per visą Europą, užbaigta tiesti puikus 2,000 mylių ilgio vieškelis, kuris eina per devynias šalis. Iš Anglijos į tą vieškelį įrengta keltai.

DIDELĖ LITERATūros ŠVENTĖ KAUNE

PASIDARĖ jau tradicine Lietuvių Literatūros ir drauge Baltijos Tautų Vienybės šventė — literatūros premijų įteikimo aktas šymet buvo itin įdomus ir visuomenę atkreipė į jį didelio dėmesio. Tas aktas šymet darytas ne rytojais dieną po Tautos šventės, kaip pirmesniais pora metų, bet prieš Vasario 16-tą, būtent Vasario 14 dieną. O tai daryta dėl to kad tą dieną publika dar yra neišaiškovojus savo energijos didelėse tautos šventės iškilmėse ir todėl gali daugiau dėmesio pavesti norintiems su ja savo laimėjimais pasidalinti rašytojams.

Kaip ir anais metais, be pačios iškilmingos valstybinės ir kitų premijų įteikimo ceremonijos, buvo taip pat meniškioji dalis, sudaryta iš literatūros kurinių skaitymo, ir koncerto. Ta programo dalis šiais metais buvo ypatingai įdomi. Mat, turėdami galvoje mūsų ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybės dvidešimtmečio sukaktį, mūsų rašytojai pasikvietė dalyvauti toje šventėje drauge ir Latvių ir Estų rašytojus.

Tarp kita ko, visi penki Lietuvos laureatai kiekvienas paskaitė trumpai, po penkias minutes laiko, savo kurinių ištraukas. Koncerto dalyje dalyvavo nuolatiniai rašytojų talkininkai ir geriausi bičiuliai Lietuvos operos solistai.

LEIDŽIA LIETUVOS DAILES MONOGRAFIJĄ

LIETUVOS Dailininkų Sąjunga rengia spaudai Lietuvos Dailės monografiją, kurioje bus talpinama bendra apžvalga apie Lietuvių dailės raidą ir Lietuvių dailininkų kurinių reprodukcijos. Leidinyje norima duoti pakankamai vietos ir užsienio gyvenančių Lietuvių menininkų kurybos apžvalgai.

Neturėdama reikiamos medžiagos, Lietuvos Dailininkų Sąjunga šiuo kreipiasi į Amerikoje gyvenančius Lietuvius tapytojus, skulptorius, grafikus ir kit., o taip pat ir į menininkų organizacijas, prašydama galimai greičiau prisiųsti informacinės medagos apie užjūrio Lietuvių menininkų veikimą, biografinių žinių ir meno kurinių nuotraukų.

Visais monografijos reikalais kreiptis ir siųsti medagą šiuo adresu: Lietuvos Dailininkų Sąjunga, Kaunas, Maironio g. 20.

V. Vizgirda,
L. D. S-gos Pirmininkas.

Naujas Mėnesinis Žurnalas "DIENOVIDINIS"

SAKALO Bendrovės Kaune iniciatyva ir medegine atsakomybe, Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties proga, pradėta leisti literatūros, meno ir kultūros žurnalas DIENOVIDINIS.

Tai yra mėnesinis žurnalas, kurio redakciją kolektyvą sudaro įvairių pasaulėžiūrų rašytojai, kaip antai: Prof. V. Mykolaitis-Putinas, Bern. Brazdžionis, P. Cvirka, J. Šimkus, A. Vaičiulaitis.

Jame išskyrus rašytojų raštus, laiškus, atsiminimus, yra platūs recenzijų ir kronikos skyriai.

Pirmas Dienovidinio numeris turi 56 puslapius, kuriame beletristikos, poezijos, straipsnių ir recenzijas rašė: Faustas Kirša, Ant. Miškinis, Ieva Simonaitė, Ant. Vaičiulaitis, Salomeja Neris, Zigmas Gėlė, Bern. Brazdžionis, Ignas Šeinius, H. Radauskas, Petras Cvirka, Ant. Venelova. (Metinė kaina užsienyje 15 litų, atskiuro nr. kaina 1.50 lt.) J. J.

• TAM TIKRA šikšnosparnių veislė vadinama "skraidanti lapė". Tai nėra lapė bet šikšnosparnis, kurio snuktis panašus į lapės snukį. Šie šikšnosparniai eda medžiuose vaisius.

• YRA BUVĘ žmonių įvairiais laikais kurie bandė parodyti pasauliui kaip ilgai jie gali išbūti be maisto. Paskutinis tokių buvo kunigas Dean Israel Noel, Memphis mieste, Amerikoje. Jis norėjo parodyti kad gali gyventi "dvasiniu maistu", bet išpasinkavęs 22 dienas turėjo liautis. Tulas Berard praeitame šimtmečiame išpasinkavo 63 dienas. Tulas Jacques 1888 ir 1891 metais, išpasinkavo 80 dienų Edinburghe ir vėliau 42 ir 50 dienų Londone. Airioje, Cork miesto mayoras išbuvo be maisto 74 dienas ir mirė.

Mokslininkai tikrina kad retas žmogus gali gyventi ilgiau kaip aštuonias dienas be maisto ir gerimo.

ELEKTRIŠKOS MIRTIES KEDES 50 METŲ SUKAKTIS

PIRMAU Amerikoje kriminalistus nusikaltėlius kardavo, galvas kirsdavo. Korimo priemonė pasiliko dar keletoje valstijų, bet daugelyje valstijų naudojama moderniškesnė žmogžudžiams mirtimi bausti priemonė — elektriška kedė. Šymet sueina 50 metų kaip tapo įvesta "žmoniškesnis baudymo būdas", elektriška kedė.

Elektrišką kedę įvedė New Yorko valstijos kalėjimas 1888 metais. Elektra žudymas nusikaltėlių įvesta po to kai gerai išbandyta ši priemonė su gyvuliais. Bandymai daryta Edisono laboratorijose New Jersey valstijoje.

Pirmutinis elektriškoje kedėje numirė veršis. Gyvulėliui buvo praskusta kaktis ir pridėjus tam tikrą prietaisą, per jo kūną perleista 500 voltų elektros srovė. Veršius pagriuvo, bet po 9 minučių atsigavo ir atsistojo. Paskui jam buvo paleista 770 voltų. Šį kartą gyvulėlis nugaišo. Paskui bandymai buvo daryta su kitais gyvuliais. Pirmutinė elektriška kedė nebuvo tokia tobula kaip dabar vartojamos. Pirmas žmogus kriminalistas elektriškoje kedėje mirė po trijų metų nuo tos kedės įvedimo. Buvo nubaustas savo žmonos nežudytas.

Pastaraisiais metais atsirado žmonių įrodinėjančių kad ir elektriška kedė yra peržiurus kriminalistams marinti būdas. Vienoje-kitoje valstijoje įvesta marinimas tam tikromis dujomis, specialiai pritaisytoje kamaroje.

Ir Lietuva priėmė dujomis žudymą savo didžiųjų kriminalinių nusikaltėlių.

Iliustruoto Pasaulio Biblioteka

Savaitraštis "ILIUSTRUOTAS PASAULIS" jau peršoko 50,000 tiražą. Redaguoja buvęs Amerikietis Karolis Vairas-Račkauskas. Laikraštis yra 12 puslapių didumo, gausiai iliustruotas. Prenumerata Amerikoje 12 litų metams.

ILIUSTRUOTO PASAULIO BIBLIOTEKA.

Savaitraštis leidžia kas mėnuo po du tomu knygos. Kiekvienos knygos kaina Amerikon siunčiant 1 lt. 90c. Prašome užsiprenumeruoti.

Iksiol išėjo šios knygos:

1. Marčinskio romanas Vergų Pirkiai
2. Sudermanno romanas Rupestis
3. Curwood romanas Apledėjusios širdys
4. Burroughs romanas Žmogus Nr. 13
5. Viereko ir Eldridge romanas, Karolio Vairo vertimas, Pirmieji 2,000 Metų.

Pigesnės ir geresnės už tokią kainą knygos Lietuvoje ir užsienio dar nebuvo ir nėra. Atsiųskite 1 dolarį, gausit 3 tomus. Pirmo ir antro tomo visai nedaug beliko. Adresuokit:

"ILIUSTRUOTAS PASAULIS"

Kęstučio g. 36 Kaunas Lithuania

IŠNIEKINTOS VĖLIAVOS

Sioje knygoje atvaizduota sunkios mūsų tautos kovos su Rusų valdžia del spaudos atgavimo, del mūsų teisų, del tolimes tomet Nepriklausomybės. Parodyta begalinis susipratėlių pasisąjūsimas del savo tėvynės, del brolių labo, del sviesios ateities. "Išniekintos Vėliavos" yra tai tartum knygos "Baudžiava" tęsa. (Pridėkit 10c persiuntimo kaštų)

BAUDŽIAVA

Svarbi, įdomi, didelė knyga už \$1.00

Ta knyga tai Petro Rusecko "BAUDŽIAVA". Joje surašyta daugybė žmonių atsiminimų apie baudžiavą (vergiją) Lietuvoje. Iš knygų matysi kaip sulenkėję ponai baisiai elgėsi su savo baudžiauninkais Lietuviais — į sunkius darbus juos dieną-naktį vertė, iki gyvo kraujo plakė ir žudė, į šunes mainė, medžiuose šaudė, o jaunos mergaitės ir moterys dažnai giliosse vandenuose mirties įieškodavo, kad tik patvirkusiemis ponams nepatektų. Šiurpas net krato, gaili ašara iš akies ištryška šią knygą beskaitant. Pasakojimai vieni už kitus vaizdingesni.

(Pridėkit 15c persiuntimo kaštų)

Knyga "Baudžiava", didelio formato, 336 pusl., su daugybe paveikslų. Kaina \$1.50, bet "Dirvos" prenumeratoriams atiduodama tik už \$1.00. "Išniekintos Vėliavos", 301 pusl., kaina 80c., bet "Dirvos" prenumeratoriams atiduodama už 50c.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

J. SENKUS.

PAVERGTAS VILNIUS

3. VILNIUS VĖL LIETUVIŲ RANKOSE

Nors buvo labai sunaikintas Vilniaus miestas, bet Lietuvių-Lenkų kariuomenė kelis kartus mėgino jį iš Rusų atimti. 1657 m. Spalių 21 d. etmonas Gasievskis užpuolė Vilnių, bet buvo atmuštas. 1660 m. Lietuvių etmonas Mykolas Pocius vedama Lietuvių-Lenkų kariuomenė užėmė miestą, nors ilgai ten išsilaikyti negalėjo, nes piliję įsistiprinus Rusų įgula įsitemė atsigrąžinti. 1661 m. Vilnių vėl puolė Lietuvių-Lenkų kariuomenė, kuriai dabar jau pavyko miestą įimti. Rusų kariuomenės vadai Myšackis, Rotušės aikštėje, jo paties virėjo buvo nužudyti.

Karo metu labai nukentėjo Gedimino piliis. Į Vilnių atvykęs Lietuvos-Lenkijos karalius Jonas-Kazimieras jau negalėjo apsigyventi buvusio Didžiojo Kunigaikščio rezidencijoje. Karalius nykstantios pilies nesistengė taisyti; jis rūpinosi tik nuraminti kariuomenę, kuri, dėl algų neįmokėjimo, buvo smarkiai subruzdus. Neturėdamas iš kur gauti pajamų, karalius sumanė apipiešti bažnyčių turtus. Tą savo norą jis įvykdė. Iš paimto aukso bei sidabro buvo kalami pinigai, kuriais lopė dideles Lietuvos-Lenkijos valstybės skolų skyles.

4. SAPIEGOS IR BRZOSTOVSKIO GINČAS

Paimtų iš bažnyčių turtų neužteko. Ekonominė ir politinė padėtis darėsi vis blogesnė. Prasidėjo tarpusavio ginčai ir vaidai. Jų didžiausias buvo tarp Vilniaus vaivados Lietuvos etmono kunigaikščio Kazimiero Sapiegos ir Vilniaus vyskupo Kostanto Brzostovskio. Ginčas prasidėjo 1687 m. ir baigėsi 1700 m. Ginčo priežastis buvo tokia: Vilnius, karų, badų, marų ir gaisrų sunaikintas, neturėjo tinkamų kariuomenei patalpų. Sapiega užėmė kelis Vilniaus vyskupui priklausančius namus, kuriuos pavertė karavinišiais.

Taikiu būdu ginčas nepavyko išspręsti. Už vyskupą užstojo Lenkų didikai, o Sapiega paliko vienas. Lenkų šlektą Mykolas Vysniowieckis surinko 20,000 kariuomenės ir išėjo prieš Sapiegą. Šis su 9,000 Lietuvių kariuomenės išėjo priešą atremti. Abi kariuomenės susitiko ties Valkininkais. Sapiegos kariuomenė buvo sumušta, o pats etmonas pabėgė į Vilnių. Jo sunus Mykolas Sapiega su 1,050 Lietuvių raitelių dar bandė laikytis, tačiau Lenkų iš visų pusių apsuptas, turėjo pasiduoti. Suimtą Mykolą Sapiegą Lenkai kardais užkapojo. Lenkų kariuomenė pradėjo plėsti Sapiegos dvarus; taip pat ji turėjo sunaikinti ir Vilnių, bet miesto gyventojai išsipirko. Sapiegos buvo paskelbti šalies išdavikais.

5. ŠVEDAI VILNIUJE

Pasinaudoję Sapiegų su Brzostovskiu ginču, švedai 1702 m. Balandžio mėn. užėmė Vilnių ir gyventojus užkrovė didelėmis kontribucijomis. Iš viso švedai iš Vilniaus paėmė 22,115 talerių.

6. VĖL RUSAI VILNIUJE

Įvairių nelaimių ir tarpusavio kivirčių sunaikintas Vilnius 1705 m. vėl buvo Rusų užimtas. Tada į Vilnių atvyko Rusijos Imperatorius Petras Didysis. Jis apsigyveno ant Neries kranto esančiuose Sluškų rumuose. 1706 m. Gegužės 18 d. Vilniuje vėl kilo gaisras, prasidėjęs nuo Šv. Mykolo bažnyčios, labai išsiplėtė; sugrėdino daug namų, tarp kurių ir miesto Rotušė. Kartu su Rotušė žuvo daug brangių miesto dokumentų.

7. ŽIAURUS BADAS

Karų išvargintą Lietuvą 1708-1710 m. ištiko didelis badas. Žmonės iš kaimų bėgo į Vilnių, kur tikėjo rasti uždaryti. Tačiau Vilnius, įvairių kariuomenių ištūstintas, badaujančiams jokios pagalbos negalėjo suteikti. Kraštievis sako kad nuo 1709 m. Liepos mėn. iki 1710 m. Velykų Vilniuje išmirė 22,852 žmonės. Prie bado prisidėjo dar maras, per kurį mirė 30,000 krikščionių ir 4000 žydų.

Kronikose randama to laiko Vilniaus teismo nagrinėtos bylos aprašymas, kurioje aštuoni sodžiaus gyventojai buvo kaltinami už tai kad bado metu suvalgė savo žmonas ir vaikus.

Antakalnyje Šv. Petro bažnyčios sienoje yra nuteptas paveikslas, kuris kaip tik vaizduoja šią badą.

Didžiausiais šitų visų nelaimių kaltininkais reikia laikyti Lenkų šlektas, kurie sunaikino Kunigaikščio Sapiegos didelius dvarus, o kartu su jais ir daug pasėlių.

8. VILNIAUS ATGIJIMAS

Nors įvairių nelaimių labai baisiai buvo sunaikintas senas Vilnius, tačiau jis greitai vėl pradėjo atsigaivinti. Vilnius, budamas Lietuvos valstybės viduryje, sugebėjo į save sutraukti viso krašto kurybines jėgas. Tas rodo kad jis kraštui yra reikalingiausias centras.

Zinoma, Vilnius jau neatgavo savo pirmąją politinę reikšmę, bet netrukus jis tapo žymiu mokslo ir kultūros židiniu. Plačiai buvo išsargšę Vyriausioji Lietuvos Mokykla ir astronomijos observatorija. Vyriausioje Lietuvos Mokykloje (vėliau Vilniaus universitetu pavadintoje) dirbo garsūs mokslo vyrai, k. a. Počubatas, Zebrovskis, Nacionavičius ir kiti.

9 LIETUVOS-LENKIJOS DALINIMO PRIEŽASTYS

Nuolatiniai didikų tarpusavio vaidai, netvarkingas karaliaus rinkimas ir niekur nevartota "liberum veto" teisė turėjo galutinai sunaikinti ir taip jau silpną Lietuvos-Lenkijos valstybę.

Taip pat valstybės santvarka dar buvo nepatenkinti visiškai ponų globon atiduoti valstiečiams; ant kurių pečių buvo sukrauta sunki baudžiavos našta. Jie laukė geresnių laikų, ir todėl nieko negalėjo prisidėti žustančiai valstybei gelbėti.

Lenkų šlektos, kuriais vėliau pasekė dauguma Lietuvos didikų, visai nesirūpino valstybės reikalais ir kiekvieną progą stengėsi išnaudoti tik savo dvarų padidinimui.

Esant tokiai valstybėje netvarkai, negalėjo ir tai ramiai žiūrėti jau stiprūs trys Lietuvos-Lenkijos kaimynai. Tai buvo: Rusija, Austrija ir Prūsija, kurios jau seniai stengėsi išardyti Lietuvos-Lenkijos valstybę. Dabar joms kaip tik buvo gera progą savo sumanymą įvykdyti. Austrija, Prūsija ir Rusija Lietuvą-Lenkiją dalijosi tris kartus: 1772, 1793 ir 1795 metais. Visus tris kartus Vilnius atiteko Rusijai.

10. 1794 METŲ SUKILIMAS

Prarasdamos savo laisvę, Lietuva ir Lenkija norėjo dar jėga ją apginti. Tai buvo po antrojo padalinimo.

Per 1793 m. padalinimą, nuo Lietuvos buvo atplėsta du trečdaliai jos žemių ir trys ketvirtadaliai gyventojų. Vytauto Didžiojo laikais, buvusi galinga Lietuva, siekianti nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, dabar liko kaimynų suplėšyta: po antrojo padalinimo (1793 m.) Lietuvai liko apie 140,000 kv. km. su 1,000,000 gyventojų.

Rusija stengėsi atplėsti Lietuvos žemę, kuo ilgiausia savo rankose išlaikyti. Tam tikslui pasiekti, ji užgroboje Lietuvoje pastatė savo kariuomenę.

Rusų viešpatavimu Lietuvos žemėse buvo nepatenkinta Lietuvos šviesuomenė. Iš žemaičių kilęs dvarininkas Prozovas 1793 m. sugalvojo sukilimą prieš Rusiją, į kurį jam pavyko įtraukti Vilniaus pralotą Baužą ir artilerijos pulkininką Jasinskį. Šis trys asmenys ir buvo sukilimo vadovai. Į sukilimą eiles jie stengėsi kuodaugiasia įtraukti Lietuvos ir Lenkijos gyventojų. Tai jiems neblogo vyko. Suokabininkai prisiekė sukilti, gavę tam tikrą ženklą. Be to, jie dar rinko sukilimui vis daugiau žmonių, pinigų, ginklų ir kitų reikmenų.

Juo daugiau žmonių dėjos į sukilimą, juo jo ruošimas buvo sunkiau paslaptėje užlaikyti. Netrukus apie ruošiamą sukilimą sužinojo Rusijos valdžia. Ji kai kuriuos žymesnius judėjimo asmenis, tarp jų ir pralotą Baužą, ištrėmė Rusijon. Tačiau pats samokslas nebuvo galutinai likviduotas.

Sukilimą reikėjo skubėti vykdyti, nes Rusijos valdžia reikalavo sumažinti Lietuvos-Lenkijos kariuomenę. Tačiau šio Rusijos reikalavimo Lenkų kariuomenė atsisakė klausyti. Tai buvo gera progą sukilimui pradėti.

Sukilėliai persikvietė į užsienio Amerikos išsivadavimo kare pasižymėjusį generolą Kosciuską, kuriam pavėdė Vyriausiojo sukilimo vado pareigas. Kosciuska sutiko.

1794 m. Balandžio mėn. 4 dieną netoli Krakuvos Raciavių sodžiuje Kosciuska su 6,000 sukilėlių sutiko Rusų kariuomenę. Po 5 Valandų mušio, Rusai tapo nugalėti. Šis laimėjimas padarino jukilėlius dar toliau veikti.

Seka: SUKILĖLIAI VILNIUJE.

Karalienės Sabbos

MIKALDOS

PRANAŠYSTĖS

Idomios pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tų knygių jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisuntimu tik 30c. Galit prisijusti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

Reikalaukit "Dirvoje"

AMERIKOS LIETUVIŲ DOVANA LIETUVAI

Nors Dariaus - Girėno Aero Klubas pradėdamas šį darbą, visuotiname savo klubo susirinkime 1938 m. Sausio 4 d. skaitė ir priėmė Lietuvos kvietimą dalyvauti šią vasarą Lietuvoje Tautinėje Olimpijadoje ir pasirašė sutartį gabenamą lėktuvą padovanoti Lietuvos Šaulių Sąjungos Aviacijos Buriui, vienok to, del tam tikrų aplinkybių, spaudoje neskelbė. Dabar, nežiurint visko, klubas viešai savo rėmėjams ir Amerikos Lietuvių visuomenei praneša kad gabenamas lėktuvas bus tikrai padovanotas Šaulių Sąjungos aviacijos buriui.

Nėra reikalo, rodos, aiškinti kas yra Šaulių Sąjunga. Taip pat nėra reikalo priešintis del gavimo tos tikrai garbingos dovanos — lėktuvo. Tai pirmieji plieno sparnai Tėvynės Sargams Amerikos Lietuvių vardu.

Šaulių Sąjunga yra viena iš didžiausių Lietuvos organizacijų, paruošta Lietuvos gynybai. Kiekviename mažiausiam Lietuvos kampelyje rasi Šaulių būrį. Kelios dešimtys tūkstančių Lietuvos piliečių atstovauja Šaulių Sąjungą, be politinių ir religinių įsitikinimų. Todėl mes ir sakome kad tą lėktuvą dovanojame Lietuvai. Tuo lėktuvu galės naudotis Lietuvos jaunuoliai šauliai.

Tie plieno sparnai tikrai bus istoriniai, nes tai bus pirmieji Šaulių Sąjungos sparnai, padovanoti Amerikos Lietuvių. Garbė tiems kurie prisidės prie ugdymo tautos sparnų. Jų vardai bus amžiais įrašyti į istorijos knygas.

Dariaus-Girėno Aero Klubas sutartį tilps greitu laiku spaudoje ir ją gaus kiekvienas komitetas kolonijose, jau šiomis dienomis. Buk tikras, Lietuvi, kad esi kviečiamas į didelį ir istorinį darbą.

Dariaus-Girėno Aero Klubas Antanas Alekna, Sekr.

Nuo Redakcijos: Komitetui patartina prie savo atsiųskimų pridėti ir savo antrašas.

PAVASARIS LIETUVOJE

Amerikos Lietuviai, kurie nuolat svajojo ir planavo aplankyti savo gimtinę kraštą, dabar turi puikiausią progą to pasiekti, prisidėdami prie Amerikos Lietuvių Ekskursijos į Lietuvą, kuri išplauks iš New Yorko Gegužės 5 d., 1938 m., populiariu Hapag garlaiviu New York.

Pavasario laikas žavėjančioje gamtos grožybėmis Lietuvoje yra maloniausiu momentu susitikimui su gimtinėmis ir draugais.

Žydingi sodai, žaliuojančios pievos ir pakalnės, gėlės ir žalumynuose paskendę, linksmumu patvinę kaimai, pažangūs moderniški miestai, visa Lietuvos gamta masina ir traukia savo sunus, dukteris ir draugus iš užjūrio atsilankyti į Lietuvą.

Ar ilgėsi valandoje jūs nenorėsite aplankyti jums brangių asmenis? Ar niekuomet neįtūtėte noro vėl pavaikšioti tais pažastamais takais ir atgaivinti tuos malonius prisiminimus, pergyventus gimtinėje krašte? Ar niekuomet nepamėnėte kad jums priguli laisvas nuo visokių rūpesčių poilsis, tokis poilsis kuris atneš už jusų investimentą kodidžiausius dividendus — sveikatą ir laimę?

Jei taip, jei jusų širdis ilgisi senosios tėvynės Lietuvos, prisidėkite prie mūsų 1938 metų Pavasarinės Ekskursijos ir gėrėkites puikia kelione su pirmą valanda po laivo išplaukimui iš uosto.

Už \$3 metuose pralinksminsit visą kaimą — išrašykite Dirvą saviškiams į Lietuvą.

TRUMPOS PASTABOS

Rašo Jonas Valaitis

Lietuvių Radio vedėjas iš WMBQ Brooklyn, N. Y.

CHICAGO DAILY NEWS

Paryžiaus korespondentas suškirė Europos valstybes, kurių: Italiją, Vokietiją, Lietuvą, Latviją, Albaniją, Portugaliją, Graikiją, Austriją, Estiją ir tautininkų valdomą Ispaniją priskyrė fašistinėms valstybėms. Tuo tarpu kitas dienraštis, New York Times, taip pat aprašydamas Europos valstybes, Lietuvą pažymėjo kaip nešališką, demokratišką. Viešiemis nepatinka vieno laikraščio rašymas, kitiems kito. Kurie patinka vienas, pasiskaitę tikim vienas, kuriems kiti — kita, o mes Lietuviai kuriems svarbu mūsų tautos likimas, rūpinkimes kad Lietuvių tauta ir valstybė būtų vieninga! Tik tada mes reikšime ką pasaulyje ir busim laimingi.

LENKIJA šiuo tarpu randasi labai sunkioje ekonominėje padėtyje. Lenkijoje eina didžiausi streikai ir šiaip tautinių mažumų neramumai. Jau Lenkų spaudoje pasirodo daug straipsnių kalbančių kad gera būtų matyti Lietuvą sugyvenančią gražiai su Lenkija. Ir galiausiai sprendžiama kiek Vilniaus miestas būtų vertas grynais pinigais, jį pardavus. Atsargiai suskaite, Lenkai atrodą kad Vilnius šiandien vertas 28 milijonus zlotų...

VOKIETIJA savo karo lėktuvus turi išvysčius geriausiai ir greičiausiai. Vokiečių pilnai apginkluoti lėktuvai lekia 350 mylių per valandą greitumu.

JIM BRADDOCK, kumštinių, iš kumštinių profesijos nuo Vasario pradžios pasitraukė. Su savo manadžeriu nutarė eiti į biznį. Braddock laike deperesijos buvo visai suskūręs, gyvena iš valdiškos pašalpos. Vėliau vėl sumanė kumščiuotis, nors jau buvo laikomas per senas, ir laimėjo čempionatą ir daug tūkstančių pinigų. Dabar atsisotjo ant tvirtų kojų.

PRANCUZIJA pradėjo vėjų raginti pasaulį padėti Kinijai ir boikotuoti Japonus. Kinų ambasadorius tuo reikalu tarėsi su savo valdžia, o Prancūzijos diplomatai mėgina prikalbėti Anglijos, Amerikos ir

J. A. Urbonas

"Dirvos" Agentas Dayton 534 Michigan Av. Dayton, O.

Ar jusų kaimynas Lietuvis jau skaito Dirvą? — Supažindinkit jį su savo laikraščiu Dirva.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaitis leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartus į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašas:

"MARGUTIS" 6812 So. Western Ave. Chicago, Ill.

DYKAI BANDYMAS NUO REUMATIZMO

Mes turim puikų Metodą nuo Reumatizmo, kurį noriai pasiūsiame kožnam šio laikraščio skaitytojui kuris tik pareikalauja. Jei kenčiate skausmą sąnariuose, jeigu jie sustingę, arba labai jausis, jeigu turit kietą kožnę oro permainingą, štai jums progą išbandyti parąšlą, pigų Metodą, kuris pagelbėjo simtams.

Mes noriai pasiūsim jums PILNĄ Pakelį, 7 dienoms DYKAI IŠBANDYTI, ir jeigu norėsite naudoti daugiau, tą galėsit daryti už mažus kaštus. Mes kviečiame jus naudoti tą vaistą 7 dienas, DYKAI, mūsų kaštais. Pasiųskit savo vardą ir adresą tuojau į ROSSE PRODUCTS CO, Dept. X-3 2708 W. Farwell Ave. Chicago, Ill.

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

SU JAUNYSTE

Su jaunyste, su svajone Skrisiu per erdves, Trauksiu dainą ten malonią, Laimėn ji nuves.

Nusiskinsiu baltą rožę I vaiką sau, Žalios rutos džiaugsiuos grožiu, Kilsiu vis aukščiau.

Vai nuskrisiu, vai nulėksiu Ten net pas žvaigždes, Gal laimūžę ten pasieksiu, Gal skausmai užges.

"D." Mikštas-Karvelis.

BOLŠEVIKŲ "bendrafrontininkas" draugas Česnulis sumanė pabart Dirvą už patariamą Lietuviams neduoti pinigų į pašalinius fondus, o siųsti tiesiog į Lietuvą per Konsulatą. Jis nukalba:

"Lietuvai grėsiant pavojui, katalikai Lietuviai neturi teisės stoti savo Tėvynei ginti, nes yra priešinga katalikų edikams."

Tas draugutis, dirbdamas bolševikų naudai, vadina save kataliku...

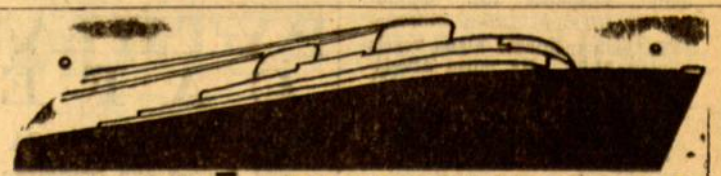
Jis nuėjo su bolševikais "gelbėti" Lietuvą: surengė prakabas, kaštų paskelbė bus 50 dolarių, aukų surinko 38 dolarius, ir tie patys pinigai kažin kur sutirpo, Lietuvai gelbėti nepasiežta nei vieno cento!

Puikus Lietuvos "gelbėjimas", drauguti, puikus! Ar tai į tokį darbą nori ir gerus katalikus įtraukti?

SU SOVIETŲ PRIZADU išgelbėt Lietuvą iš Lenkų "macios", su Amerikoje atgaivintu Lietuvių katalikų Tautos Fondu ir su "bendrafrontininkų" renkamomis aukomis "mūsų brangiai tėvynei ginti", galit būti tikri kad Etiopai Lietuvą nedrįs užpulti.

J. Žemantauskas

NOTARAS "Dirvos" Agentas 130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Del informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE Prop. J. AMBRAZIEJUS 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. TRECIOKAS 314 Walnut St., Newark, N. J.

JOHN SEEYS 433 Park St., Hartford, Conn.

VIENYBE TRAVEL BUREAU 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G. A. EYBA AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester, Mass.

PETRAS BARTKEVICIUS 678 N. Main St., Montello, Mass.

PAUL MOLIS 1922 — 25th St., Detroit, Mich.

LITHUANIAN NEWS PUB. CO. NAUJENOS 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

OHO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA K. S. KARPIS 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

A. VARASIUS 206 All Nations Bank Building 1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

Rengia ir prižiuri LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Populiariu Ekspresiniu Garlaiviu

EUROPA

Išplauks iš New Yorko

GEGUŽĖS 3čia 1938

Greiti traukiniai prie pat laivo

EUROPA Bremerhaven užtikrina patogią kelionę į Kauną ir Klaipėdą

VIETINĖS ŽINIOS

NUŠAUTAS LIETUVIS PLĖŠIKAS

Sekmadienį, Balandžio 3 d., prie miesto auditorijos du policininkai nušovė jauną Lietuvį plėšiką, Adomą Petukauską, 25 metų amžiaus. Jį iki ten nusekė policininkai savo automobiliu, pažinę tą taksį kuriuo Petukauskas, po apiplėšimo užėigis 4933 Payne ave., norėjo pabėgti. Jis toje užėjoje pagrobė \$56 sidabriniais. Savininkas gavo progos pamatyti ir užrašė taksį numerį, taigi policijai neilgai truko surasti tą taksį su plėšiku. Taksį vežikas, pamatęs policininkus sekant, pradėjo nužiuoti savo pasazierį. Sustojęs ties miestoto auditorija ant St. Clair ave. taksį vežikas išlipo neva apžiūrėti savo ratus. Tuoj privažiavę policininkai puolėsi ir automobilį ir pareikalavo pasazierį iškelti aukštyrą rankas. Policininkai patėmė kad jis traukiasi iš kišenais šautuvą, taigi nieko nelaukdami šovė ir vietoje nušovė.

Jo šautuvas turėjo aštuonis šovinius, kišeniu buvo dar devyni šoviniai ir rasta pagrobti pinigai.

Adomas Petukauskas (vadinosi Petkus, ir Petkoski) per pastarus kelis metus su tėvais negyveno. Tėvai gyvena už ję prie Montville, Ohio.

Jis yra tas pats vaikiną kuris keli metai atgal staiga atsirado Lietuvoje, pabėgęs nuo laivo, ir ten įsijojo savo giminių. Apie tai Dirvoje buvo rašyta.

Apiplėštos užėigos savininkas pasakojo policijai kad pas jį užėigęs ir užpuolęs apiplėšimo tikslu, Petukauskas pasakęs, "Aš nenoriu šitaip daryti, bet tai yra geriau negu eiti pašalpos įsėkoti. Nuo dabar aš manau lengviau gyvensi šituo būdu".

Jis bandė gauti darbą ant laivų ežere, bet nepasisekė, sakė policijai jo tėvai.

Dirva dabar yra pigiausias darbininko luoslaikio draugas; platinkit jį tarp savų.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

PERRY'S WINE TAVERN

7205 Wade Park Ave.

Sustokit čia ir pasiimkit 6 bonkas 6% alaus už 45c. Tai yra numazinta kaina. Taipgi visoki vynai, 35c bonka ir aukščiau. Puspantė 10c. Stiklu kas 5c. Taipgi turim biliardą. Dėžė jūsų mėgiamo alaus vežtis namon \$1.75. Už mūsų atvežimą 10c ekstra. (20)

HOMAN'S CAFE

PUIKI UŽEIGA

ALUS — DEGTINĖ

VYNAS — LIKERIAI

UŽKANDŽIAI

7903-05 Superior Ave.

(Greta "Dirvos" buvusios vietos)

Atdara iki 2:30 naktį.

STONIS RESTAURANT

Didžiausia ir Gražiausia

LIETUVIŠKA VALGYKLA

Duodame į stalą skaniausius

valgius ir visokius legališkus

GERIMUS.

6824 Superior Ave.

A. WIRBICKAS

UŽLAIKO GRAŽIĄ DIDELĘ

LIETUVIŠKĄ UŽEIGĄ

Stiprus Alus — Degtinė — Vynas

17320 St. Clair Avenue

Kampas E. 174th St.

APIE PRAKALBAS KURIOS NEDAVĖ NIEKAM JOKIOS NAUDOS

Po Kovo 24 d. prakalbų Lietuvos klausimu, kurias rengė tautininkai ir kurios davė Lietuvos Ginklų Fondui suviršintą dolarių, trimis dienomis vėliau, Kovo 27, toje pat Lietuvių salėje įvyko prakalbos rengtos mūsų bolševikų "bendro fronto", prie ko prisidėjo ir vienas žmogelis kuris save vadina "katalikų vadu".

Tose prakalbose paaiškėjo keli dalykai: viena, kad bolševikams ir tiems kurie su jais nuėjo nerupi Lietuvos parėmimas, tik kokių tai kaštų padarymas, nes programo vedėjas Dr. Vitkus paskelbė kad šio mitingo surengimo kaštų esą \$50, ir toliau reikalavo kad publika tą sumą sudėtų.

Toliau, paaiškėjo kokios vienybės troško nekurie net ir katalikų šulai. O komunistai net rankas trynė iš džiaugsmo kad patraukė į savo pusę tuos neva katalikų šulius, ir gal but už tai mūsų bolševikėliai net Lietuvos Himną giedojo! Iš sovietų "rojaus" pabėgęs Mažeika savo kalboje prižadėjo Lietuviams visokių gerybių, jeigu tik jie visi eis išvien su komunistais. Per desėtkus metų kaip tik Lietuviai pradėjo pažinti komunistus niekas dar nėra matęs nei girdėjęs kad komunistai būtų nors ką gero Lietuvai ar Lietuviams padarę. Atėityje irgi nėra ko gero iš jų tikėtis. Bet visgi atsiranda silpnos dvasios žmonių kurie "pasilokamina" tais bolševikų prižadais ir eina su jais dirbti.

Prakalbų pasiklausyti atėjo maišytos publikos, daug tautininkų, bet dar daugiau katalikų. Pats kalbų klausymas mažą ką reiškia ir tas neblogo. Bet tikrai pavojinga kad nekurie katalikų tuzai bando ar jau ir užmezgė "diplomatinius ryšius" su bolševikais.

Prakalbų vedėjas Dr. Vitkus pabaigoje pasidžiaugė kad, girdi, "labai graži vienybė vyksta: Česnulis atstovauja katalikus, o Mažeika komunistus".

Bet stebėtina kodel Dr. Vitkus bijojo pasisakyti kas atstovauja Plečkaitininkus; butų buvus visa trejybė.

Mažeika nepagalėjo "pąglostyti" ir Lietuvos Konsulo P. Daužvardžio, kodel jis nepribuvo į jų prakalbą (kurios buvo visai nereikalingos, nes tam tikslui kuriam jos rengtos, iš jų nei cento nesikirta).

Prie visos tos gražios sutarties su katalikais Mažeika turėjo geriausios progos išreklamuoti.

SKANUS VYNAS

Pirkit mūsų gamintą vyną nupiginta kaina: Concord Saldus, 98c gal.; Concord Dry, 98c gal.; Port, \$1.19 gal.; Muscatel, \$1.19 gal.; Muscat, \$1.43 gal. Didelė nuolaida perkant 5 galonus ir daugiau. Atsineškit savo indus. Už vyną taksai užmokėti. (18)

Pasquale Bastuli

Bonded Winery No. 74

7802 Superior Avenue

Wholesale and retail.

PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

231 EAST 156 STREET

(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ

UŽKANDŽIAI

Penktadieniais žuvis.

J. Verbyla ir A. Čiutelė

savininkai.

FOUR STAR CAFE

DEGTINĖ, VYNAS, ALUS

Duodama Geras

valgis.

MUZIKA PENKTADIENIO

IR SEŠTADIENIO VAK.

JOHN MEYER

Telef. ENdicott 9162

6512 Hough Avenue

muoti sovietų "rojų", net tiek nušnekojo — buk Rusija esanti Lietuvos "didžiausia apgynėja", tik kad Lietuviai to nesupranta ir nepermato.... Rusija kaip tik esanti mielaširdingiausia Lietuvos motina....

Galop Dr. Vitkus pareiškė kad komunistai iki šiol neturėjo progos pasidarbuoti Clevelande Lietuviu Darželiui, bet dabar tai jau ir jie dirbs išvien....

Klausant tokių daromų prižadų rodos kad net gyslas tampo žmogui žinančiam kad tai didžiausias absurdas. Lyg niekas nežinotų kas tie komunistai ir kokie jų darbai.

Aukų surinkta apie \$38, ir iš jų nei vienas centas nežadėta siųsti Lietuvai ginti. Kokiam tikslui jie pinigų išmėtė ir kodel jau išanksto pranešė kad šios prakalbos surengti jiems kaštuos \$50, kuomet kitiems kaštuoja tik \$15, tai tik jie patys žino. Sykį galima apvilni visus, bet ne visada. Buves.

Davey Paskelba Savo Kandidatūrą

Balandžio 5 d., dabartinis Ohio valstijos gubernatorius Martin L. Davey, atsilankęs į Youngstown, savo ilgoje kalboje per radio paskelbė jog jis kandidatuoja trečiam terminui į valstijos gubernatorių, ir tikisi būti išrinktas.

Prieš jį iš Demokratų partijos kandidatuoja kitas stiprus Ohio valstijoje žinomas asmuo, buvęs Leitenantu Gubernatorium, Charles Sawyer. Ši kandidatūra remia visa spauda ir jis matyt yra rimtas ir vertas paramos.

AKLA MERGINA GAMINA VALGIUS ELEKTRA

Kaip lengva yra naudotis vėliausio išdėrmo elektrišku pečium valgiams gaminti buvo pastaromis dienomis demonstruojama Electrical League auditorijoje Clevelande, kuomet akla mergina, p-lė Greta Griffiths, visai neregė nuo gimimo, puikiai atliko visą valgių gaminimo darbą su elektrišku pečium. P-lė Griffiths yra namų ekonomikos demonstruotoja iš Edison General Electric Appliance Company, 26 metų amžiaus. Ji yra baigusi Kansas Universitetą, ir pastarais keliais metais užsiima davimu paskaitų moterims apie maistą ir jo gaminimą su elektros pagalba. Tikslai elektros pečių tegalėjo jai būti saugus, neturint regėjimo, ir ji išmoko jį vartoti taip gabiai kad pagaliau tapo pakviesta duoti moterims demonstracijas maisto gaminime elektrišku pečium.

30 UŽMUSTA

Clevelando srityje automobilių nelaimėse užmuštų žmonių skaičius tebėra žemame laipsnyje. Iki Balandžio 6 d. užmušta tik 30. Pernai iki to laiko buvo 71.

HIPPODROME

"WOMEN ARE LIKE THAT"

Kay Francis ir Pat O'Brien dalyvauja filmoje kartu pirmą sykį! Tai yra nepaprastas paveikslas, kurį paruošė Warner Bros., užvardindami "Women Are Like That" (Moterys Yra Tokios). Ta filma pradėdama rodyti šeštadienį, Balandžio 9, Hippodrome Theatre.

P-lė Kay Francis vaidina adventuringo Pat O'Brien žmonos rolę, jos tėvo rolę vaidina žinomas Thurston Hall, kurio biznio nepasisekime ji ateina į pagalbą.

Prie jų vaidina Ralph Forbes, Thurston Hall, Melville Cooper, Gordon Oliver, Herbert Rawlinson, John Eldredge, ir dau gkitų.

Paveikslas yra tikrai įdomus ir vaizdingas, kuriame matysite daug šių dienų gyvenimo jaudinančių scenų.

EVA'S Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.

CLEVELAND, OHIO

ŽIURIS IR BANYS APDOVANOTI ORDINAIS

Praeitą sekmadienį, Balandžio 3 d., buvo formalis įteikimas ordinų dviem Clevelandiečiams, Pijui J. Žuriui ir Alekui Banui. Jiems ordinus paskyrė Lietuvos Prezidentas A. Smetona sąryšyje su 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktimi, už jų ypatingus pasidarbavimus mūsų Tėvynei Lietuvai.

Ordinų įteikimo apeigoje dalyvavo Lietuvos Konsulas Chicagoje P. Daužvardis.

Pono Konsulo priėmimui, tą dieną buvo surengta draugiški pietūs Crosby's Restorante, kur dalyvavo apie 50 svečių, jų tarpe ir pora Detroitiečių, Adv. J. P. Uvick su žmona, kurie su p. Konsulu kartu atvažiojo. P. Daužvardis vakare prieš tai dalyvavo ordinų įteikimo iškilnėje Detroito, kur ordinus gavo keletas, tarp jų ir Adv. Uvickas.

Papietavus, visi kartu nuvažiojo į Lietuviu Darželį, ir ten nuo trijų Clevelandiečių Ordinų Kavalierių — Karpiaus, Žurio ir Banio — prie Dr. Jono Basanavičiaus paminklo padėjo vainiką. Trumpą kalbą prie paminklo pasakė Konsulas P. Daužvardis.

Ordinų įteikimas salėje Ordinų įteikimo ceremonija ir prakalbos atlikta Lietuviu salėje, kad daugiau vietos Lietuviu galėtų būti to liudininkais.

Programas pradėta su Lietuvos Himnu. Pianu vedė Aldona Vilkelienė. Programo vedėjas A. M. Praškevičius padarė trumpą pranešimą apie tikslą. Po jo kalbėjo Dirvos redaktorius Karpis primindamas abiejų ordinų gavėjų pasidarbavimą, ir perstatė Lietuvos Konsulą atlikti ordinų įteikimą.

Ponas Konsulas pasakė įspūdingą kalbą, kodel ordinais duodami, ir kodel nėra galimybės visiems pasižymėjusiems vienu kartu tokius apdovanojimus padaryti. Pažymėjo kad apdovanojimas ordinų tos kolonijos veikėjų reiškia pagerbimą ir apdovanojimą visos tos kolonijos.

Ordinų gavėjų tokius: P. J. Žuris IV laipsnio Palydo ordina, Alekas Banys — V laipsnio Jauniaus ordina.

Ordinų gavė, abu jie pasakė savo kalbas.

Toliau, kalbėjo svečias Detroitietis Adv. Uvick, vietinis Dr. S. T. Thomas-Tamošaitis, Valstijos atstovas Jonas T. De-Righer, Karpis, ir pagaliau ponas Konsulas, patiekdamas daugiau žinių apie Lietuvos-Lenkijos naujausius nesusipratimus. Rep.

This Younger Generation

(Continued from page 8)

Zuris goes some of the credit for the way in which American Lithuanians responded to both enterprises. From city to city and town to town he went, seeking before groups, large and small. A strenuous but exciting routine this, rushing from one town to another on schedule, half of one's life spent on trains and in modest hotels, but there was a flame which lighted up his whole existence. A cause worth fighting for — Lithuanian Independence. To American Lithuanians everywhere this tall, lanky young chemist came to be known as one of their most eloquent speakers.

In 1920 our chemist met the talented, young musician Biruta Lukoševičius of New York. She was already a very talented pianist, and had decided on a career when she met a technician who decided that fine art was necessary for a complete well-rounded life. There was no good argument against that one she married him. With their three children they make an ideal American Lithuanian family.

A few weeks ago Mr. Zuris was notified that the Lithuanian Government was bestowing upon him "The Order of Gediminas" in recognition of his work in its behalf. I asked him to tell me something of those war years since we of the younger generation knew so little about them. He hunted up an old scrap book filled with newspaper clippings and programs that told the whole story of those exciting years. This scrap book revealed a great fight for a great Cause — Lithuanian Independence. But that was all over now, his fighting days were over. Lithuanian Independence was well established and he was engaged in his profession of consulting chemist. Or so he thought three weeks ago.

Recently the long, black shadow of a Polish ultimatum loomed over independent Lithuania and once again he threw himself into the fight as he did twenty years ago. As one of the speakers at the Lithuanian protest rally held here Mr. Zuris said, to quote Cleveland newspapers: "No true Lithuanian will ever rest until the heart of his country, Vilnius, is returned!" This Younger Generation is very happy and proud to salute you, Pius John Zuris, as a great Lithuanian-American!

ALEKAS BANYŠ

PIRMŲ POPIERŲ REIKALĖ

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agentūrą, jums bus pagelbėta tai surasti. Taipgi norintiems išpildoma aplikacijų blankos. Patartina tuo reikalu kreiptis penktadieniais ir šeštadieniais.

E. 79th ST. GARAGE

General Auto Repairing
Lietuviai, atsilankykite pas mus — pataisymams ir aliejaus pakeitimui.
Parvežam sumuštus karus.

1238 East 79th Street
Telef. ENdicott 2887
O. Tullar, sav. (20)

BALDŲ TAISYMAS IR NAUJINIMAS

SPECIALIAI 2 šmotų setą apdengiam naujai už \$35 ir aukščiau, sulg medegos kainos. Paduskaite apdengiamos naujai už \$1.50 ir aukščiau. (7)

MORDUS UPHOLSTERING and FURNISHING SHOP
Telef. HEnd. 6519
6905 St. Clair Avenue

Per Velykas PASIRĖDYK

IŠ

RICHMAN BROTHERS

ir sutaupyk pinigų

VISI

RICHMAN BROTHERS
SIUTAI IR TOPKOTAI
DABAR VEL GRYZO Į
BUVUSIĄ ŽEMĄ KAINĄ

\$22.50

High School Siutai su 2 KELNĖMIS

Jauniems vaikinams

16.50

mieros 16 iki 20

RICHMAN BROTHERS

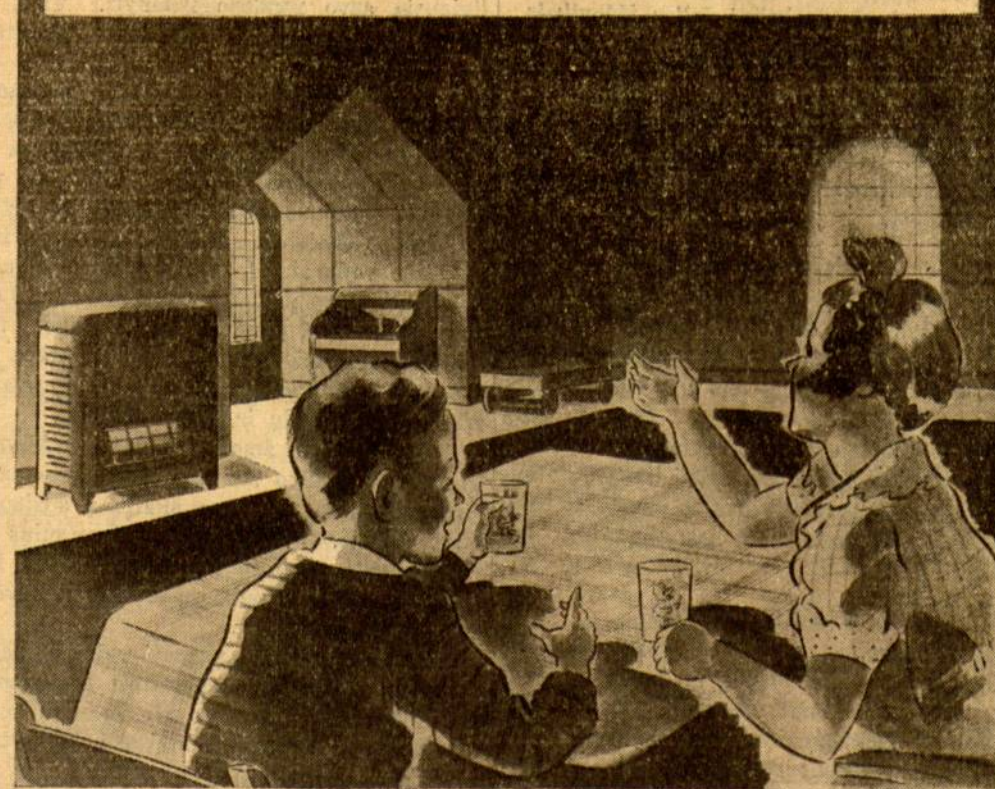
Trys Cleveland Parduotuvės

736 Euclid Avenue

Prospect ir Ontario

5716 Broadway

SUNKIAI IŠILDOMOMS VIETOMS -- CIRKULIUOJANTIS GASINIS PEČIUS

Šis patogus mažas pečiukas teikia cirkuliuojančią, sudrėgnintą, automatiškai kontroliuojamą šilumą kur tik jos norit, vienam kambariui ar daugiau, priklausant nuo pasirinkamo pečiaus didumo. Nereikia nešioti kuro, kurstyti, ir nėra nešvarumo. Tai yra gaso šiluma—švari, tyli, patogi, sveikai nuolatina, ir, jei jums patinka, automatiškai palaikoma tokioje temperatūroje kokia jums geriausia.

Jei turit vieną ar daugiau kambarių kurie sunkiai išildomi, ar mažą namą be centralinės šilumos, arba ligonio kambarį, ar vaikams žaisti vietą sklepe ar atike kur reikia ekstra šilumos—apžiūrėkit šį patogų, nedidelį gasinį pečiuką šiandien. Kaštuojate vidutiniai, duodamas išsimokėjimu, operavimo kaštai maži.

THE EAST OHIO

COMPANY

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Basket Ball Turnamentas Bal. 9 ir 10

Laimėtojas Paskirta Taurės (Trophies). — Dalyvauja apie 10 Timų iš Tolimų Miestų.

Amerikos Lietuvių Basket Ball (Krepšinio) Turnamentas prisiartinio — įvykis dvi dienas Clevelande, šeštadienį ir sekmadienį, Balandžio 9 ir 10. Lošimai atsisbu EAST HIGH mokyklos auditorijoje, ten pat kur buvo lošimas Lietuvos sportininkų su Clevelandiečiais per eilą vasarą.

Šeštadienį publika privalo susirinkti į salę prieš 7 valandą. Sekmadienį bus du lošimai: 1:30 val. po pietų ir 7:00 val. vakare. Pribūkit prieš laiką, pasirinkit sau geriausias sėdynes.

TIKIETAI: paskiriems lošimams po 25c., visiems trims išsyk perkant, tik 60c. Gaunami Divros administracijos, Brazis Bros. Clothes ir pas komiteto narius.

VAIŠĖS ONAI KASKAS

Clevelando Lietuvių Moterų Klubas ketvirtadienį per pietus surengė lunčą pagerbimui Lietuvaitei Onos Katkauskaitės-Kaskas, Metropolitan Operos dainininkės, kuri dalyvauja šią savaitę Clevelande su savo garsia operos kompanija.

Lunčą buvo Park Lane Vile la viešbutyje, dalyvavo apie penki dešimtai Lietuvių, kartu dalyvavo ir dainininkės motina ir sesuo. Katkauskai Clevelande turi giminių.

SĖLIMO PADĖTIS PABLOGĖJO

Clevelande kas trečias asmuo jau atsidūrė pašalpa imančių eilėse. Bedarbei tebesilaikant, žmonės įsiekio pagalbos miesto sėlpmo įstaigose.

Yra tokių kurie jau įpratę iš pašalpų gyventi ir toji bėga įsiekio pašalpos kaip tik jų darbas sustoja. Apie 300,000 žmonių minta iš viešų pinigų.

ISVAŽIAVO LIETUVON

Šios savaitės pradžioje aplėdo Clevelandą ir Balandžio 6 d. laivų Queen Mary išplaukė į Lietuvą Albina Paulienė, kuri vyksta aplankyti savo tėvus ir gimines. Ji prabuvo Amerikoje 10 metų. Lietuvoje viešės per vasarą.

Gegužės 14 d. išvažiuos kelios kitos Clevelandietės moterys: Ona Karpus, Bronė Rasiūtė, A. Daniels, Josephine Daniels, E. Baltrušaitienė, Lillian Brazis.

Kas tik manot važiuoti apsilankyti Lietuvoje, tuoj kreipkitės į Divros agentūrą pasidarymui kelionei dokumentų. Prisiidėkit į bent kurią ekskursiją.

SAUGOKITES APGAVIKŲ

Dabar, kuomet daugelis nori įsigyti pilietiškas popieras, tarp Lietuvių ir kitų tautų yra apgavikų, kurie nori pasinaudoti, tiesiog apiplėšdami žmones.

Divros Redakcija gavo prašymą iš Naturalizacijos Biuro (valdiškos įstaigos) persergėti žmones imančius pirmas ir antras pilietiškas popieras, kad nieko nežinančius ateivius nekurie gudrys sukčiai tiesiog apiplėšia pareikalavdami dešėtyk dolarių už "pagalbėjimą" tapti piliečiu.

Niekas negali pagalbėti tapti piliečiu už pinigų.

Viena moteris skundėsi Divros administracijoje kad nuo jos vienas lupikas pareikalavęs net \$65 už "pagalbėjimą" išsiimti pilietiško popierį!

Tai vagystė! Pirmos popieros kaštuoja \$2.50 ir antros kaštuoja \$2.50. Viso tik \$5.

Neduokit tiems lupikams jokių pinigų, nes jie nieko nepagelbės. Viskas ka gali tai padėti išpildyti aplikacijos blanką ir už tai negalima mokėti daugiau kaip \$1.

Tokius lupikus žinodami raportuokit Federaliam Naturalizacijos biurui, Paul G. Werner, Federal Bldg. (senas paštas), Room 435, Cleveland.

DOVANOS: Čampionatas

bus pilnoj toj prasmėj. Laimėjusieji tymai gaus dovanas. Pirmą dovaną, Taurę paskyrė Jaunimas, Chicago's jaunimo ir sporto laikraštis.

Antrą dovaną, taurę, paskyrė Dirva.

Be to bus apie 10 kitų dovanų-taurių (trophies).

DALYVAUS desėtkas

ar daugiau timų iš keleto valstijų, kurie yra pasižymėję savo miestuose. Visi tymai yra Lietuviški.

VISI SVEČIAI sportininkai

ir su jais atvažiuosieji iš kitų miestų susirinkus Lietuvių salėje šeštadienį po pietų. Čia juos galės susitikti vietiniai Lietuviai. Salėj bus draugiškas vakarėlis po lošimo šeštadienio vakare. Iš auditorijos visi su-

delegatai išrinkta šie: F. Baranauskas, J. Brazauskas, A. M. Praškevičius, K. S. Karpus, A. Vilčinskienė, Dr. S. T. Tamošaitis, A. Grigienė.

Taigi delegatai visi tautininkai, nei vieno kitokio.

Pild. Tarybos nariai balsų gavo sekanciai:

W. F. Laukaitis	69
F. J. Bagočius	19
V. Bukšnaitis	60
J. K. Mažukna	27
M. J. Vinikas	69
J. Miliauskas	13
J. Andžiulaitis	3
A. S. Trečiokas	66
K. P. Gugis	22
S. Mockus	64
V. A. Kerševičius	62
J. Marcinkevičius	9
E. Mikuitiūtė	18
J. K. Urbonas	7
M. P. Soponis	3
Dr. St. Biežis	65
Dr. J. S. Staneslow	17
Dr. Stanulionis	5

• OPEROS šymet sutraukė dar daugiau žiūrėtojų negu kitais metais. Dar prieš pradedimą Metropolitan operų sezono, Balandžio 2 d. spaudoje pasirodė žinios kad išanksto tikietų parduota už tiek kiek atsieina padengimas operos parkietimo kaštu.

Balandžio 4 d. buvo pirmas operos vakaras, statyta "La Traviata", kurios pamatyti suėjo net 9,479.

• MAYORAS BURTON sako jis gal kandidatuos šymet į Ohio valstijos gubernatorius jeigu dabartinis sėlpmo reikalas krisis Ohio miestuose nebus išspręstas kaip reikia.

Burton sako kad dėl to jis galės būti priverstas kandidatuoti į gubernatorius prieš dabartinį Gubernatorių Davey.

Kiti valstijos Republikonai pradėjo labai rūpintis Burtono kandidatuos įkšimu. Iki šiol rodėsi kad Republikonai turės tik vieną savo kandidatą, John W. Bricker.

• DU MILIJONAI dolarių paskirta kaip dalis viešų darbų rubų siuvinui biednuomei. Prie to darbo gaus apie 3,000 moterų. Toliau bus daugiau tam tikslui pinigų paskirta ir darbo gaus apie 4,000 moterų.

PARSIDUODA ALINĖ

Pilnai įrengta, nuoma nedidelę parsiduos už \$400 išsimokėjimu. Randasi 4814 Superior ave. Klauskit daugiau Tel. SHadyside 5483 (15)

BIZNIO PROGA

Darbišties vaikinas su nedideliu kapitalu investinimui į biznį kurį pats vadovaus, su geromis iniegomis. Rašykite į Box 5892 P. O. Cleveland, Ohio. Cleveland, Ohio. (17)

Šį turnamentą surengė Clevelando Lietuvių Sporto Klubas, kuriam vadovauja Jurgis K. Venslovas.

Lošime dalyvauja ir vietiniai kurie pernai nugalėjo Lietuvos basket bolininkus.

Visi Clevelandiečiai raginami pamatyti šį gražų lošimą, ir pirmą Amerikos Lietuvių istorinį turnamentą.

Nevėluokit pribūti į auditoriją, nes jums vietų pritrūks.

EAST HIGH auditorija randasi tarp E. 81 ir E. 82 St., pusiaukelyje tarp Superior ir Wade Park ave. Tikietus galėsit nusipirkti ir ten pat prie durų.

NELAUKTAS SNIEGAS

Po kelių savaikių gražaus pavasariško oro, kad net krūmai sužaliavo, Balandžio 6 d. rytą atsikėlė Clevelandiečiai pamatė kad visas miestas užsnigtas, ir dar snigo ištisą dieną. Sniegas apima plačiai — nuo Chicago, Detroito ir kitur plačiu ruožu.

Daugiau Aukų Ginklų Fondui

Lietuvos Ginklų Fondui pridavė savo auką dar vienas geras tėvynainis, Mykolas Miežienis \$5.00

Viso tokiu būdu iš Clevelando Ginklų Fondui pasidaro \$156.37.

Tarp aukotojų Ginklų Fondui Kovo 24 d. buvo praleistas šis vardas:

F. P. Yucius 1.00
Anksčiau aukavęs VVS. ir nepažymėta jo vardas:
Dr. J. J. Kamesis \$1.00

SUSIRINKIMAS

Lietuvių Mažų Namų savininkų 41 skyriaus susirinkimas bus laikomas trečiadienio vakare, Balandžio 13, Lietuvių salėje, nuo 8 val. Visi nariai ir šiaip suinteresuotieji prašomi pribūti, bus daug svarbių pranešimų kas liečia mažų namų savininkus.

J. Zinkevičius.

• MOTERŲ Demokratų Klubas Cuyahoga County rengia sašo metinį senų vartotų dalykų išpardavimą 5401 Fleet avenue, nuo Balandžio 9 iki 15. Visokios dovanos priimamos. Pelnas eis labdarbei. Turintieji ką nors padovanoti telefonuokit CEdar 1029, Mrs. Sarah Hecker, Chairman.

Naujai suorganizuota Jaunų Moterų Dem. Klubas Cuyahoga apskrityje laikys savo susirinkimą antradienį, Balandžio 12, 8 val. vakare, Salle Moderne kambaryje, Statler viešbutyje.

• POLICIJOS KAPITONAS Arthur Roth skelbia kad net 37 Clevelando miesto mokyklų namai yra pavojingi iš gaisro atžvilgio. Jis reikalauja kad mokyklų taryba įtaisytų tose mokyklose viduje gaisro signalus.

• NUZUDYTA MERGINA. Balandžio 2 d. rasta žiauriai sumušta ir nužudyta Lenkė mergina, Genevieve Wasniewska, kurios lavonas rastas prie kelio Cuyahoga Heights miesto dalyje. Ji paskiausia matyta išeinant iš alinės, 4903 Broadway, su vienu vyru, kuris vėliau suimtas.

• APSKRITIES ponams ir vėl trumpa pinigų, nors neseniai nubalsuota nauji takasai. Sakoma kad apskrities valdyba šymet turės \$985,836 deficitą. Apskrities valdybos tarnautojai sako turės palaukti savo algų. Patartina algas ir kitas išlaidas apmažinti, tada pinigų užteks. Priešingai, daugeliui apskrities valdybos tarnautojų algos pakelta po 1936 metų išrinkimo.

• APSIVALYMO SAVAITE Clevelande ir visame apskrityje prasidės Gegužės 1 d. Prišiuoškit tam darbui, apsisivalykite aplink savo namus, kiemus, užkampius, patvorius ir visur. Neužmirškite apvalyti ir namų sklepų ir palėpės. Tas pagražina namą ir padaro jį saugesnį nuo gaisrų ir kitų negerovių.

Phone: ENdicott 4186

WELCOME

By G. C. VENSLOVAS

The Cleveland Lithuanian Athletic Club, and all Cleveland Lithuanians, extend their hands of welcome to you. They also extend greetings to the visitors who are coming to this first Lithuanian National Basketball tournament. Let your stay here be a pleasant one. Let this visit be a fore-runner of others to follow.

The local committee has worked diligently to make this tournament something for our people to talk about. Our housing committee, who had the toughest assignment of all committees, reports that they have secured enough homes to house more than 100 athletes. These young ladies sure did more than their share. In cooperation with other cities have done a good deal of work, and are cooperating 100% to make this tournament a success.

A beautiful 18 inch trophy has been donated by Cleveland's Lithuanian Weekly, "Dirva". It is a runner-up trophy, to be desired by any team entered. It will indeed be a worthy prize, and something to battle for. Anyone desiring a preview of this award, can see it on display in the window of the Dirva office.

Ten teams have entered this tournament, that means that near 100 athletes will participate. In addition reports have it that 100 visitors are coming. This tournament is really a gathering of champions. Du Bois had their team entered in two tournaments and copped the championship in both. Akron won K of C and C Y O tournament championship in their home town, also made a good showing in the Junior City Tournament held in Public Hall.

Dayton copped the championship in two tournaments held in the southern part of our state. Little is known about Detroit, and Gary, but from hear-say they tell us they will go a big ways in this tournament.

Chicago, the heart of America's Lithuanians is sending two teams, the Barskis Furniture and Mazeika Undertakers and near-by Cicero is sending the Tumavich team. The Barskis Furniture, champions in the city-wide Chicago tournament will be here, and the Tumavich are the champs in the Chicago CYO league, while Mazeika Undertakers were second place finalists in the Jaunimas league. The three local entries are well known and made very impressive records in their respective leagues.

St. George's playing in the first year finished second in the CYO league. Leaders finished on top in the I. W. W. league, The Lithuanians, the club's team finished second in the Inter-Lodge league. The cream of the country's basketball crop will be present at this tournament.

TOURNAMENT PROGRAM

A program has been arranged for the entire tournament, and we hope to stick to it's entirety as much as possible. Any changes will be made by announcements on the gym floor and by bulletins to be posted at headquarters.

Tournament headquarters will be at the LITHUANIAN HALL — 6835 Superior Ave.

We would like to have all out-of-town people register at headquarters on their arrival in the city. This means players and visitors to participate and see this tournament.

Headquarters will open Saturday at 1:30 p.m., and we invite all local people to be on hand as the visitors start coming in. Those having cars can be of great assistance in transporting folks to the homes assigned them.

The first game of the tournament will begin Saturday at 7 p.m. There will be four games this session. Following the final game everyone is asked to come to the Lithuanian Hall and meet the visitors.

Sunday schedule calls for an early get together. All members of the Cleveland Athletic Club, including their wives, sweethearts, and friends, out-of-town folks are asked to meet in St. George's Auditorium at 9 a.m., to attend the 9:30 Mass. Basketball will be resumed at 1:30 p.m. when four games will be played.

This leaves the semi-finals for the evening session. The last and final session will begin at 7:15 Sunday night should see the stiffest competition, as it will be no easy matter to get into these finals. The winner in this first Lithuanian tournament will really be entitled to the word, Champions. After the presentations of the trophies, everyone is asked back to the Lithuanian Hall. The Champs receive the "Jaunimas" trophy, also an individual trophy. Runners-up will get the "Dirva" trophy. Other trophies are foul shooting, and 10 individual team cups. Let's make this the beginning of tournaments and wish the best team — victory!

FIRST NITE SCHEDULE

Cleve. St. Georges vs. Du Bois Litts 7:00 p.m.
Gary West Side Lith. vs. Lith. of Detroit — 7:40 p.m.
Cleveland Leaders vs. Cicero Tu-Akron vs. Barskis Furniture.

Youth's Forum

6820 Superior Av. Cleveland, O.

THIS YOUNGER GENERATION

By ROSE LUCAS

Pius J. Zuris

FROM Kalvarija, Lithuania to Wilkes Barre, Pennsylvania, must have been an exciting move for the little Zuris family. Such wonderful stories had been heard about this new land! America, the Golden! It was in 1900 that Pius John Zuris, an awkward, shy, immigrant boy of seven discovered America.

This new country was rather different than he had expected. For instance, there was school; a nightmare at first, where one had to fight every step of the way. The young are cruel, and a "hunky" with foreign clothes, unfamiliar name, messager English and ignorance of American methods and customs was a perfect foil for practical jokes and other forms of abuse. The "hunky" soon learned that his tormentors understood only one law of human behavior, the law of a kick for a kick and a bloody nose for a bloody nose. The name Pius might be a perfectly good name in Lithuania but here in America it commanded respect only because its bearer could lick any two good Irishmen who used it in vain. From the first Pius John Zuris was a fighter.

After grade school came the long, dark hours spent in the deep, damp blackness of a coal mine; later the steaming heat of a bakery soon made him realize that opportunity and success did not lie here. Knowledge! It was a weapon more powerful than the sword. It was the magic key that opened doors! So this immigrant worked in the bakery days and went to high school nights. With enough money saved for one year at prep school he left the comparative security of home and a job, much against the wishes of his father, and went forth seeking after knowledge at the Wyoming Seminary, to prepare for College. At the Seminary they accepted him but dubiously. The boy only had enough money to last one semester but when asked how he expected to finish his courses, and the difficulties of working one's way through were pointed out to him, he replied that he'd find a way. Prudence is hardly a match for determination. That was in 1912.

The old, die-hard conservative factions of Wilkes-Barre were probably glad to see him go. Already, as leader of the younger set, he had come to be known as a firebrand and a liberal who asked embarrassing questions and refused to accept prevalent conditions. The conservatives sputtered and fumed and used drastic measures but the youngsters once out, refused to be herded back into the fold. Under the name "Pelsybes Mylėtojas", P. J. Zuris began writing articles for the newspapers and continued for many years to be a thorn in the side of the various political factions.

Taken well within his stride, those busy years at Wyoming Seminary passed quickly and in 1915 he entered Syracuse University to study Medicine. He soon found, though, that medicine was based on too much guess work to suit him, and it was then he turned to Chemistry. The hard, dry intricacies and formulas of the subject fascinated him. Combinations of given chemicals mixed in given quantities produced given results as sure as the law of gravity, as sure as life and death itself.

War, stark and terrible raged in Europe during these years. A whole world gone raving mad. Lithuania occupied first by the Russians who retreated before the onward pressing Germans and left only smoldering ruins and a country side stripped bare, suffered pitifully and almost wordlessly. The non-combatants were driven on foot into the vast stepes of Russia. Back and forth, back and forth for four long weary years armies fought over Lithuania. Bombs burst, cannons roared, machine guns tapped their whining tattoos, her people scattered to the four winds or dug like animals into the earth, the only thing left to them, but who was there to listen to their tales of woe and suffering. The whole wide world was one gaping, suffering, ugly wound.

During those four years Pius John Zuris moved heaven and earth to make America realize the need of relief for his suffering people. He bombarded the newspapers with articles, spoke before any group that would hear him, headed committees, arranged concerts and programs, the proceeds of which went to the relief fund. Her sympathy once aroused, America poured thousands of dollars into the relief fund. In 1917 the United States entered the war and Pius enlisted in the Chemical Warfare Division.

In November of 1918 the war ended and Lithuania was fighting hard to gain her independence. Lithuanians here were flooding the offices of the government with petitions and resolutions demanding the United States support that independence, and when they succeeded in that there was the hard fight to finance and rebuild Lithuania. In the group at the very spearhead of this fight was Pius John Zuris.

In 1919 he graduated from Syracuse with a B.S. degree and then he began selling Lithuanian independence to America in earnest. To aid in developing Lithuania's industry, American Lithuanians started the Lithuanian Development Corporation, Lithuania was also trying to float a Liberty Loan. To Mr. Zuris.

KNOWSEY KNOOS

B Y THE SUPER SNOOPER

AKRON, O. — It's only a matter of hours now until the whistle will be blown starting off the first game of the first National Lithuanian Basketball Tournament, and all I've got to say is: WATCH AKRON. I couldn't get a picture, which might be printed in the Dirva, showing these Rubbertown hardwood artists, so in place of it let me give you a brief word-picture of these young men so that you may know whom to look for and what to expect when they take the floor.

So starting from top to bottom we have:

WILLIAM DARULIS — 5 feet 11 inches, 175 lbs. stripped.

"Bill", the coach and captain of the Akronites is a former Akron University letter man and all-around athlete who specializes in basketball.

BILL SKETRES — 5 feet 11½ inches, 180 lbs. with shoes on.

Bill likewise is a college graduate, having received his B. S. degree from Carnegie Tech along with letters in football and basketball.

ALFRED LUKUSITUS — 6 feet 3 inches, 190 lbs. of speed brawn.

Al spends his time at the Goodyear Tire and Rubber Co. and during the winter months is a member of the Goodyear basketball squad, which this year won the National Industrial Basketball championship.

WILLIAM STOKES — 6 feet 2 inches, 170 lbs. with uniform.

Bill is one of the outstanding products of Akron high school's. In his school days he was a member of the West High School team which won the state championship for two consecutive years. His last year on the team he not only made the all-city team of Akron but also rated a guard position on the all-state team.

GEORGE STOKES, WILLIAM SIEGUS, ZENO WAST — 18 feet 6 inches, 490 lbs.

None of this trio has won any letters in athletics while in school, not because of their inability as athletes, but because of their inability to maintain the necessary scholastic averages. They have, however, carved themselves a very nice name as amateur athletes in town, particularly basketball, where the history, algebra, English, etc. grades mean nothing at all.

That, my friends, comprises the Akron basketball team. Put any five of them together and you have a team that's hard to beat. So WATCH AKRON! during this coming week-end.

WEDDING BELLS

Mr. John "Whitey" Termenas of Akron, will become the long-awaited husband of Miss Eva Kazlauskas on Saturday, May 28th. The scene of the betrothal is St. Peter's Catholic Church, 9:00 a.m. Both of these young people were very active in social affairs in Akron, and everyone wishes them the best of luck.

EASTER HOP

The Young Ladies Sodality of the New Parish is sponsoring a Semi-formal dance, Sunday, April 24th. In addition to the famous Sax Sadler Orchestra, a gala floor show has been planned. The activities will begin at 7:30 p.m., at Our Lady of Perpetual Help Hall.

Let's all cooperate and put this affair over, it's for a worthy cause. Admission is 35c — In advance only 30c.

K. ŠTAUPAS

Kambarių Popieriutojas ir Maliavotojas
Visoks aptaisymas apie namus.
Kainos visai prieinamos —
9114 St. Clair Avenue
Telef. MULberry 0744

Velykoms Dėvėkit Originalius BRAZIS BROS. RUBUS

Pirkit Tiesiog iš Išdirbėjo

Siutai, Topkotai pasiuvami sulg 22.50
jūsų miers

Gatavi dėvėjimui Rubai \$15.50

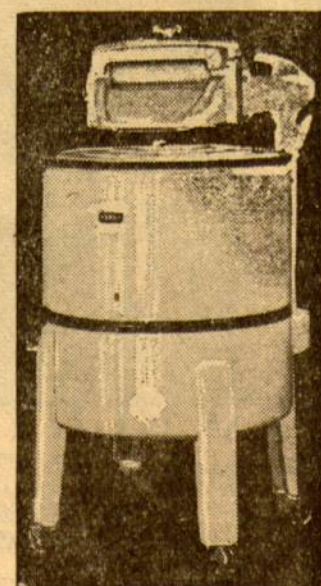
BRAZIS BROS. CLOTHES Inc.

4 Parduotuvės

Siuvykla ir Parduotuvė 6905-07 Superior Ave.
Skyriai 6022 Broadway 404 E. 156th Street
6122 St. Clair Avenue

NORGE Autobilt Washers

SKALBIAMOS MAŠINOS

Jų kaina buvo \$94.95

DABAR

69.50

SUTAUPYSIT \$25.45

Štai jums tikras BARGENAS

RAKANDAI IR REIKMENYS NAMAMS VISAI ŠEIMAI

THE WILKELIS FURNITURE CO.

6307-11 Superior Avenue
ENdicott 2343

Atdara vakarais—išskyrus trečiadienius

N. A. WILKELIS
SavininkasJURGIS ARBUCKAS
Vedėjas